

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu

v kraji Vysočina

Bc. Miroslav Musil

Vedoucí práce: Ing. Michaela Havlíková, Ph.D.

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Miroslav Musil

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu v kraji Vysočina

Název anglicky

Tourism Competitiveness in Vysočina

Cíle práce

Cílem práce je provést komparaci konkurenceschopnosti vybraných destinací kraje Vysočina.

Metodika

Na základě studia odborné literatury bude navržen model konkurenceschopnosti pro vybrané destinace na regionální úrovni. Na základě analýzy vybraných destinací budou naplněny indikátory stanoveného modelu (na základě sekundárních i primárních dat) a provedena komparace vybraných destinací (Jihlava, Třebíč, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou a Pelhřimov).

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Konkurenceschopnost, destinace, Vysočina, cestovní ruchu.

Doporučené zdroje informací

BIEGER, T. 2010. Tourismuslehre – Ein Grundriss. Bern : HauptVerlag, 2010, 3.vydání, 322 s. ISBN 978-3-8252-2536-0.

HOLEŠINSKÁ, Andrea. Destinální management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu: disertační práce. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2010. Vedoucí disertační práce Jiří Vystoupil.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. Marketing v cestovním ruchu. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3.

KIRÁDOVÁ, Alžbeta. Marketing: destinace cestovního ruchu. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4.

PALÁTKOVÁ, Monika. a. Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 207 s. ISBN 978-80-247-3749-2.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Michaela Havlíková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 11. 10. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 18. 03. 2018

Čestné prohlášení

Tímto čestně prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci „Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu v kraji Vysočina“ vypracoval samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a ostatních informačních zdrojů, které jsou v práci citovány a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor této diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 19.3.2018

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí této práce Ing. Michaelle Havlíkové, Ph.D., za její cenné rady a čas, který mi věnovala během tvorby. Dále děkuji všem respondentům, kteří si na mě udělali čas a poskytli mi potřebné informace.

Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu v kraji Vysočina

Souhrn

Tato práce se zabývá komparací konkurenceschopnosti regionů cestovního ruchu v kraji Vysočina. Jednotlivé destinace jsou vymezeny okresy kraje.

Na základě studia odborné literatury je navržen model konkurenceschopnosti pro vybrané destinace na regionální úrovni. Studie je charakteristická řadou indikátorů, které jsou vyhodnoceny pomocí primárních a sekundárních dat. Subjektivně měřitelné indikátory jsou zjištěny pomocí dotazníkového šetření. Nalezená data jsou následně mezi sebou komparovány za jednotlivé faktory modelu zvlášť. Z odhalených výsledků je pomocí četností umístění určena nejvíce konkurenceschopná destinace cestovního ruchu v kraji Vysočina.

Díky vyhodnocení jednotlivých faktorů modelu výsledky této práce určují silné a slabé stránky jednotlivých destinací. Jsou konkrétně zmíněny jednotlivé indikátory, které jsou největšími slabinami jednotlivých okresů a předurčují prostor pro zlepšení atraktivnosti komparovaných destinací. Zjištěné výsledky mohou sloužit pro krajskou a obecní samosprávu při tvorbě rozvojových dokumentů a pro podnikatele v oblasti cestovního ruchu.

Klíčová slova: Konkurenceschopnost, destinace, Vysočina, cestovní ruch.

Tourism Competitiveness in Vysočina

Summary

This thesis compares the competitiveness of tourist regions in Vysočina Region. Each destination is defined by county district.

Based on the study of professional literature, a model of competitiveness is proposed for selected destinations at the regional level. The study is characterized by several indicators which are evaluated using primary and secondary data. Subjectively measurable indicators are identified through a questionnaire survey. The data found are then compared to each model factor separately. From revealed results, the most competitive tourist destination in Vysočina region is identified based on location frequency determination.

The results of this work determine the strengths and weaknesses of individual destinations by evaluating the various factors of the model. Specific indicators are mentioned - which are the biggest weaknesses of individual districts and predetermine the scope for improving the attractiveness of the compared destinations. The obtained results can be used for regional and municipal self-government in the development of expansion documents and for tourism business.

Keywords: competitiveness, destinations, Vysočina, tourism.

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Cíl práce a metodika	8
2.1	Cíl práce	8
2.2	Metodika	8
3	Literární rešerže	10
3.1	Cestovní ruch	10
3.2	Konkurenceschopnost	11
3.3	Destinace	12
3.4	Destinační management	14
3.5	Modely měření konkurenceschopnosti destinace.....	15
4	Vymezení oblasti výzkumu	23
4.1	Charakteristika kraje Vysočina	23
4.1.1	Okres Jihlava.....	24
4.1.2	Okres Třebíč	27
4.1.3	Okres Havlíčkův Brod	29
4.1.4	Okres Žďár nad Sázavou	31
4.1.5	Okres Pelhřimov	32
4.2	Vysočina Tourism	34
4.3	Model vlastního výzkumu.....	35
4.3.1	Indikátory modifikovaného modelu.....	35
5	Výsledky a diskuze	50
5.1	Zděděné zdroje	50
5.2	Vytvořené zdroje.....	51
5.3	Podpůrné faktory	53
5.4	Destinační management	55
5.5	Poptávkové podmínky.....	56

5.6	Situační podmínky	57
5.7	Výsledné hodnocení	58
6	Závěr	60
7	Seznam použitých zdrojů.....	62
8	Přílohy.....	67
	Příloha č. 1: Koncepční model Ritchie a Crouch.....	67
	Příloha č. 2: Integrovaný model Larry Dwyer a Chulwon Kim	69
	Příloha č. 3: Vzorový dotazník pro zjištění subjektivních faktorů	72
	Příloha č. 4: Přírodní zdroje.....	75
	Příloha č. 5: Památkové objekty	76
	Příloha č. 6: Historické památky a zajímavosti	76
	Příloha č. 7: Ubytovací zařízení.....	77
	Příloha č. 8: Ubytovací zařízení body celkem	77
	Příloha č. 9: Turistická centra	78
	Příloha č. 10: Technické památky.....	79
	Příloha č. 11: Divadla	79
	Příloha č. 12: Muzea a galerie	80
	Příloha č. 13: Lázeňství	81
	Příloha č. 14: Folklor	81
	Příloha č. 15: Kina	82
	Příloha č. 16: Letní aktivity	83
	Příloha č. 17: Zimní aktivity	86
	Příloha č. 18: Sportovní zařízení.....	87
	Příloha č. 19: Lidský kapitál	87
	Příloha č. 20: Finanční instituce	88
	Příloha č. 21: Zdravotní zařízení.....	88
	Příloha č. 22: Trestné činy	88

Příloha č. 23: Imigrační vlny	89
Příloha č. 24: Výsledky dotazníkového šetření – okres Jihlava	89
Příloha č. 25: Výsledky dotazníkového šetření – okres Třebíč	90
Příloha č. 26: Výsledky dotazníkového šetření – okres Havlíčkův Brod	91
Příloha č. 27: Výsledky dotazníkového šetření - okres Žďár nad Sázavou	92
Příloha č. 28: Výsledky dotazníkového šetření – okres Pelhřimov	93
Příloha č. 29: Převrácený relativní podíl subjektivních faktorů modelu	94

Seznam obrázků

OBRÁZEK Č. 1: BIEGRŮV MODEL SYSTÉMU CESTOVNÍHO RUCHU	15
OBRÁZEK Č. 2: MONITORING KONKURENCESCHOPNOSTI V TURISMU	20
OBRÁZEK Č. 3: KRAJ VYSOČINA	24
OBRÁZEK Č. 4: HRAD ROŠTEJN	26

Seznam tabulek

TABULKA Č. 1: VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ÚDAJE 2015.....	23
TABULKA Č. 2: MODIFIKOVANÝ MODEL VLASTNÍHO VÝZKUMU.....	36
TABULKA Č. 3: ROZDĚLENÍ INDIKÁTORŮ MODIFIKOVANÉHO MODELU	37
TABULKA Č. 4: BODOVÝ VÝPOČET INDIKÁTORU UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	38
TABULKA Č. 5: NÁVŠTĚVNOST V UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍCH V ČR ZA ROK 2016	38
TABULKA Č. 6: BODOVÉ OHODNOCENÍ UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ PODLE NÁVŠTĚVNOSTI	39
TABULKA Č. 7: VÝPOČET BODOVÉ HODNOTY PRO INDIKÁTOR TRESTNÉ ČINY	41
TABULKA Č. 8: ABSOLUTNÍ PODÍL BODŮ OBJEKTIVNĚ MĚŘITELNÝCH INDIKÁTORŮ	42
TABULKA Č. 9: RELATIVNÍ PODÍL BODŮ OBJEKTIVNĚ MĚŘITELNÝCH INDIKÁTORŮ.....	44
TABULKA Č. 10: VÝSLEDKY SUBJEKTIVNĚ MĚŘITELNÝCH FAKTORŮ	49
TABULKA Č. 11: VÝSLEDKY HODNOCENÍ FAKTORU ZDĚDĚNÉ ZDROJE	50
TABULKA Č. 12: VYTVOŘENÉ ZDROJE.....	52
TABULKA Č. 13: PODPŮRNÉ ZDROJE	53
TABULKA Č. 14: DESTINAČNÍ MANAGEMENT	55

TABULKA Č. 15: POPTÁVKOVÉ PODMÍNKY	56
TABULKA Č. 16: SITUAČNÍ PODMÍNKY	57
TABULKA Č. 17: ČETNOST UMÍSTĚNÍ V JEDNOTLIVÝCH SKUPINÁCH FAKTORŮ MODELU.....	59

Seznam grafů

GRAF Č. 1: ZASTOUPENÍ RESPONDENTŮ PODLE OKRESU.....	45
GRAF Č. 2: VĚKOVÁ STRUKTURA RESPONDENTŮ - KRAJ VYSOČINA CELKEM.....	45
GRAF Č. 3: RESPONDENTI PODLE PŮVODU - KRAJ VYSOČINA CELKEM	46
GRAF Č. 4: GENDEROVÉ ZASTOUPENÍ - KRAJ VYSOČINA CELKEM	47
GRAF Č. 5: DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ RESPONDENTŮ - KRAJ VYSOČINA CELKEM.....	47
GRAF Č. 6: ZDĚDĚNÉ ZDROJE	51
GRAF Č. 7: VYTVOŘENÉ ZDROJE	52
GRAF Č. 8: PODPŮRNÉ FAKTORY	54
GRAF Č. 9: DESTINAČNÍ MANAGEMENT.....	55
GRAF Č. 10: POPTÁVKOVÉ PODMÍNKY	56
GRAF Č. 11: SITUAČNÍ PODMÍNKY	58

Seznam použitých zkratk

CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
HDP	Hrubý domácí produkt
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
TDC	Konkurenceschopnost destinace cestovního ruchu
TTCI	Index konkurenceschopnosti v cestovním ruchu
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
WTTC	Světová rada cestování a turismu

1 Úvod

Oblast cestovního ruchu tvoří významnou část národního hospodářství, turismus představuje jednu třetinu všech světových služeb a Česká republika je tradiční součástí evropského turismu. Ten přináší příznivé prvky také do jednotlivých destinací cestovního ruchu, kdy vytváří nové pracovní příležitosti pro rezidenty, čímž zvyšuje kvalitu jejich života, a celkově přispívá k rozvoji jednotlivých regionů.

Nejen vlivem globalizačních procesů či rostoucích nároků na veškeré ekonomické aktivity je čím dál více skloňován pojem konkurenceschopnost. Nejedná se pouze o jednotlivce, ale problematika se ubírá také k větším celkům. Dochází k provázání jednotlivých oborů podnikání či regionů jako je okres, stát, společenství států nebo kontinent. Tato schopnost není jen výsledkem produktivity a ekonomické efektivity, nýbrž širokého spektra politických, sociálních, kulturních a vzdělanostních faktorů. Konkurenceschopnost jednotlivých subjektů, ať už se jedná o jednotlivé firmy či společenství států, je časově proměnná. Konkurenční prostředí, které existuje mezi turistickými destinacemi, je důležitým jevem současné společnosti. Schopnosti konkurenceschopnosti turistických destinací ukazují úroveň socio-ekonomického rozvoje jednotlivých destinací i s přihlédnutím na kvalitu života místních obyvatel.

Nejen pro potřeby statistického porovnání je území členěno na jednotky, které lze označit jako destinace cestovního ruchu. Jde o geografický prostor, který si návštěvník oblasti vybírá jako svůj cíl cesty. Destinace mimo jiné nabízí služby, jako jsou ubytování, stravování, sportovní aktivity či zábava a právě tyto aspekty mohou ovlivnit preferenci návštěvníků, kdy každý jedinec má jiné představy o naplnění svých požadavků a přání. Kraj Vysočina zaujímá v rámci České republiky centrální polohu. Z ekonomického hlediska zaostává za celorepublikovým průměrem, nicméně z pohledu cestovního ruchu nabízí velkou škálu kulturních a sportovních akcí, které mají celorepublikový nebo nadnárodní charakter a přesahují tak hranice kraje. Oblast nabízí celkem tři mimořádné pamětihodnosti, které jsou zapsané na seznamu kulturního dědictví UNESCO. V rámci přírodních předpokladů a nových trendů má region mnoho příležitostí, jak vedle městské turistiky podpořit rozvoj forem klidné a ekologicky čisté pobytové turistiky. Ty podporuje hustá síť turisticky značených cest a rozvoj cyklotras.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je pomocí vhodných metod komparovat konkurenceschopnost regionů cestovního ruchu v kraji Vysočina. Jednotlivé regiony jsou vymezeny okresy Jihlava, Třebíč, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou a Pelhřimov, což koresponduje s metodikou klasifikace statistických územních jednotek NUTS, v tomto případě úroveň NUTS 4 - okresy.

2.2 Metodika

Teoretická část je zpracována na základě studia odborné literatury. Jsou vymezeny základní pojmy z oblasti cestovního ruchu a následně je uceleně řešena konkurenceschopnost destinací na základě prací autorů, kteří se zabývali danou problematikou. Je popsáno několik modelů, jejich metodika a jednotlivé indikátory. Tyto modely jsou sestaveny pro měření konkurenceschopnosti na národní či mezinárodní úrovni. Proto je potřeba sestavit vlastní koncept, který bude možné aplikovat při měření a hodnocení menší destinace, v případě této práce okresů kraje Vysočina. Pro tyto účely je vybrána kombinace Koncepčního modelu TDC (Tourism destination competitiveness, autoři Ritchie a Crouch (2003), a Integrovaného modelu – autoři Dwyer a Chulwon Kim (2003). Integrací těchto modelů je vytvořen modifikovaný model, který je základem výzkumu v analytické části práce.

Modifikovaný model obsahuje řadu indikátorů, které jsou rozděleny do skupin subjektivních a objektivních faktorů. Pro zjištění subjektivních dat slouží dotazníkové šetření, které probíhalo formou osobního dotazování. Dotazník byl distribuován v regionech v hlavní turistické sezóně v letním období roku 2017. Výzkum probíhal v okresních městech jednotlivých destinací, tj. Jihlava, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod a Pelhřimov. Navíc šetření probíhalo i na místech zapsaných na seznamu UNESCO, tj. Telč a Zelená hora. Respondenti byli tázáni celkem na 19 otázek, v nichž hodnotili kvalitu a spokojenost s jednotlivými faktory modelu na škále 1-5, resp. 1-6. Po vyhodnocení došlo k sečtení a vyhodnocení známek. Každému indikátoru vyšla průměrná

známka, která byla dále zprůměrována napříč všemi indikátory, díky čemuž vyšla celková průměrná známka každého okresu. Vzorový dotazník je k dispozici v příloze č. 3.

Objektivní indikátory lze posuzovat pomocí čísel, lze je kvantifikovat. Tato data jsou shromážděna pomocí dostupných informací, které se nacházejí na internetových databázích a webech jednotlivých organizací jako jsou Český statistický úřad, Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR či kraj Vysočina. Výsledný počet bodů objektivních indikátorů je převeden na procentuální vyjádření a sečten s procentuálním vyjádřením subjektivních indikátorů. Díky tomu je vyhodnoceno celkové bodové hodnocení každé jednotlivé části modifikovaného modelu. Jedná se o faktory: zděděné zdroje, vytvořené zdroje, podpůrné faktory, destinační management, poptávkové podmínky a situační podmínky. Z daných výsledků je vyobrazena četnost umístění jednotlivých destinací a pomocí této četnosti je určen žebříček konkurenceschopnosti destinací cestovního ruchu v kraji Vysočina. Z výstupů práce jsou stanoveny doporučení a návrhy, které mohou být nápomocny krajské a obecní samosprávě či podnikatelům v oblasti CR.

3 Literární rešerže

3.1 Cestovní ruch

Pojem cestovní ruch bývá definován různými způsoby. Žádný z nich není zcela vyčerpávající a jednotliví autoři ve svých definicích zdůrazňují různé stránky daného jevu. Mnohdy v závislosti na tom, z hlediska které vědní disciplíny je cestovní ruch zkoumán a definován. Jakákoli snaha v úplnosti definovat cestovní ruch a jeho rozsah by měla zahrnout rozličné skupiny, které se na tomto odvětví podílejí a jsou jím ovlivňovány.

Jeden z mnoha přístupů chápe cestovní ruch jako ekonomický jev spojený se spotřebou hmotných a nehmotných statků, hrazených z prostředků získaných v místě trvalého bydliště. Jde o ekonomicky laděnou teorii, která považuje cestovní ruch za součást spotřeby obyvatelstva doprovázenou přesunem kupních fondů do míst cestovního ruchu (Ogilvie, 1933).

Ekonomické přístupy řešení problematiky cestovního ruchu jsou významné tím, že poskytují výchozí rámec pro analýzu cestovního ruchu a jeho přínos pro ekonomiku daného státu a jeho následný rozvoj. Nevýhodou tohoto přístupu je skutečnost, že i když je cestovní ruch významným ekonomickým fenoménem, přináší i řadu neekonomických dopadů. Nevěnuje se zde pozornost hledisku environmentálnímu, kulturnímu, psychologickému, sociologickému či antropologickému. Například sociologický přístup vidí cestovní ruch jako společenskou aktivitu, kdy tento fenomén má velký dopad na celou společnost. Zkoumá sociální třídy, zvyky hostů či místních obyvatel. Naopak geografický přístup se zabývá umístěním turistických letovisek, pohybem lidí vyvolaným turistickými lokalitami, změnami, které cestovní ruch přináší do krajiny v podobě turistických zařízení. Protože se cestovní ruch a geografie prolínají v řadě míst, probádali geografové tuto oblast daleko víc, než odborníci z jiných oborů. Definovány jsou i přístupy historické, manažerské či interdisciplinární. Pro studium problematiky je potřeba přístup systémový, kdy existuje soubor vzájemně propojených jednotek tak, aby utvářel jednotný celek. Ten je realizován tak, aby realizoval určitý soubor cílů. Tento postup integruje předcházející přístupy do komplexní metody, která řeší jak mikroekonomické, tak makroekonomické otázky. Lze tak zkoumat celý systém cestovního ruchu daného regionu, státu nebo oblasti (Goeldner, Ritchie, 2014).

Výkladový slovník cestovního ruchu popisuje cestovní ruch jako „komplexní společenský jev, zahrnující aktivity osob cestujících mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne déle než jeden rok za účelem zábavy, rekreace, vzdělávání, pracovní či jiným účelem“ (Zelenka, Pásková, 2012, str. 83).

3.2 Konkurenceschopnost

Pojem konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu je nesnadno interpretovaný fenomén. I když jde o poměrně novou problematiku, věnuje se jí celá řada autorů. Jde o velmi těžko uchopitelný pojem, který nám vzniká spojením slov konkurenceschopnost a destinace. Slovo konkurenceschopnost se může zdát jako relativně jasný a známý pojem, jehož základní význam si dovedeme jasně vyložit. Obvykle se rozumí schopnost firmy či podniku úspěšně odolávat konkurenci se stejným nebo podobným zaměřením na domácím nebo zahraničním trhu. Pokud není konkurenceschopnost dále specifikována, může si pod tímto pojmem představit každý něco jiného a konkurenceschopnost se stává mlhavým pojmem vyjadřujícím subjektivní názor posuzovatele (Foltýn, 2000).

Vlivem globalizačních procesů je v několika posledních dekadách konkurenceschopnosti věnována čím dál větší pozornost. Důvodem jsou rostoucí nároky na veškeré ekonomické aktivity. Z oblasti konkurenceschopnosti jednotlivců se tak problematika ubírá i k větším celkům. Dochází k provázání jednotlivých oborů podnikání či různých regionů jako je okres, stát, společenství států, kontinent. Mezinárodní konkurenceschopnost je schopnost země vytvářet srovnatelně více bohatství než ostatní země. Tato schopnost není jen výsledkem produktivity a ekonomické efektivity, nýbrž širokého spektra politických, sociálních, kulturních a vzdělanostních faktorů. Konkurenceschopnost jednotlivých subjektů, ať už se jedná o jednotlivé firmy či společenství států, je časově proměnná. Výkonnost řady ekonomicky vyspělých zemí významným způsobem poklesla, naopak v řadě rozvojových zemí výkon národního hospodářství roste. Z tohoto vývoje je patrné, že se mění faktory ovlivňující konkurenceschopnost. K těmto faktorům patří pracovní síla, zásoba kapitálu a produktivita (Plchová, 2011).

Lošťák (2017) vidí posílení konkurenceschopnosti regionů a s tím spojený úspěšný rozvoj celé společnosti ve vztazích mezi lidmi. Znamená to skloubit spolupráci se soutěživostí, konsensus s konfliktem a kvalitu života s konkurenceschopností. Dobře uspořádané vztahy mezi lidmi mají potenci vyústit ve stav, kdy rozvojové aktivity a celý jejich kontext jsou vytvářeny způsobem, jež sníží neuspořádanost dění, do kterého vstupuje řada lidí. V regionálním rozvoji je praktickým výsledkem nalezení a využití takových mechanismů posílení konkurenceschopnosti regionů.

3.3 Destinace

Odborná literatura definuje pojem destinace více způsoby. Obecně lze říci, že jde o směřování, cíl cesty nebo místo navštívené účastníkem cestovního ruchu. Samotný termín destinace je používán relativně volně a nemusí souviset vždy s cestovním ruchem. V praxi je pak přesný termín destinace cestovního ruchu zkracován na termín destinace. Výkladový slovník cestovního ruchu pod pojmem destinace cestovního ruchu rozumí „cílovou oblast v daném regionu, pro kterou je typická významná nabídka atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu v širším slova smyslu země, regiony, lidská sídla a další oblasti, typické velkou koncentrací atraktivit cestovního ruchu, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků“. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo její region, případně město. V některých zemích je území rozděleno do turisticky, historicky nebo administrativně kompaktních destinací (Zelenka, Pásková, 2012, str. 105).

Podle Palatkové (2006) je destinace představována svazkem různých služeb, které jsou koncentrovány v určitém místě nebo oblasti a jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu, především jeho atraktivitu. Ty tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace. Určení velikosti a charakteru destinace pak závisí v první řadě na základní a odvozené nabídce destinace jako dvou faktorech strany nabídky. Jedná se o faktory atraktivitu destinace a nabídku služeb. Významnou roli při vymezení destinace sehrává však i strana poptávky, zejména pak motivace k cestě do destinace a vzdálenost mezi výchozím místem a destinací. Z geografického hlediska lze vymezit destinaci cestovního ruchu jako územní celek, který se vyznačuje společným postupem při využívání potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu, sdílenou kapacitou území pro tento rozvoj, společným životním cyklem cestovního ruchu a společnými procesy

cestovního ruchu. Dle definice UNWTO je „destinace cestovního ruchu místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh“.

I Bieger (1995) destinaci chápe jako geografický prostor, který návštěvník oblasti vybírá jako svůj cíl cesty. Destinace nabízí služby jako ubytování, stravování, sportovní aktivity a zábavu. Za nejmenší možnou destinační jednotku považuje resort.

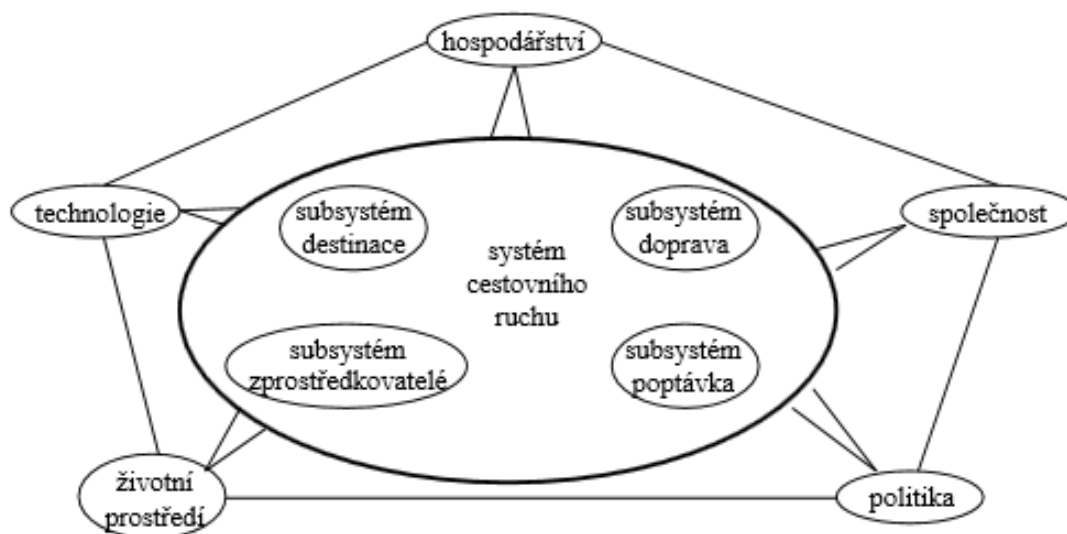
Bartl a Schmidt (1998) představují problematiku destinací jako regionální, mezinárodně konkurenceschopné, strategicky řízené jednotky nabídky na mezinárodním trhu. Tyto jednotky nabízí klientovi odpovídající produkt a uspokojují jeho očekávání. Destinace se snaží o perfektní a kvalitní organizaci celého řetězce služeb. Autoři označují destinace cestovního ruchu za vzájemně si konkurující jednotky, jejichž společným cílem je prodej služeb v destinaci. Při tom musí plnit řadu funkcí. Jde o funkci marketingovou, nabídkovou, zastoupení zájmových skupin a funkci plánovací.

Porter píše o destinaci jako o konkurenční jednotce v národohospodářském pojetí, jejíž existence a způsob fungování je dána politikou turismu, politikou územního plánování a ekonomickými zájmy a preferencemi. Fungování tohoto konceptu závisí také na zájmech místního obyvatelstva. Jaké má turismus postavení v hospodářství destinace, podle něj závisí na několika aspektech, jako je jeho postavení ve spotřebě obyvatelstva nebo postavení ve vztahu k dalším odvětvím destinace. Neméně důležitými faktory jsou tvorba pracovních míst, regionalistika a územní rozvoj nebo globální dopady na ekonomiku destinace. Mluví také o přímých a nepřímých dopadech na ekonomiku dané destinace. Přímé dopady plynou z hmatatelných efektů, zejména z výdajů. Jedná se především o podíl turismu na tvorbě HDP, o devizové příjmy z aktivního turismu, výdaje domácího obyvatelstva, vliv turismu na platební bilanci destinace apod. Nepřímé dopady představují zprostředkované efekty turismu v podobě multiplikačních efektů, které lze měřit například pomocí příjmového multiplikátoru, multiplikátoru investic, multiplikátoru zaměstnanosti, multiplikátoru mzdového a dalších (Palatková, 2006).

3.4 Destinační management

Organizace, která se zabývá rozvojem destinace či destinačním managementem, se na region zpravidla dívá ze dvou úhlů pohledu. Každá destinace představuje území, které vymezuje partnery pro spolupráci. Jedná se o jednotlivé aktéry cestovního ruchu, čímž jsou myšleni především poskytovatelé služeb v oblasti cestovního ruchu v dané destinaci. Tito aktéři se se výrazným způsobem podílejí na rozvoji cestovního ruchu v dané oblasti. Aby tento vývoj byl komplexní a systematický, je potřeba tyto aktivity koordinovat a posilovat vzájemnou spolupráci. To je základem fungování destinační společnosti, která aplikuje destinační management. Druhý úhel pohledu se dívá na destinaci jako na produkt cestovního ruchu. Jde o koncept marketingový. Produkt je vnímán jako kompletní soubor nabídky cestovního ruchu daného území, která se skládá z primární nabídky, tj. přírodní a kulturně-historický potenciál, a sekundární nabídky, kde se jedná o jednotlivé poskytovatele služeb cestovního ruchu. „Destinace je v tomto případě předmětem koupě, prodeje i spotřeby“. Klíčovou úlohu pak zde sehrává marketing, díky němuž je možné podstatným způsobem ovlivňovat trh, tzn. Poptávku po destinaci ale i samotný životní cyklus destinace. Je tedy zřejmé, že destinace jako celek je vnímána jako vlastní produkt a zároveň konkurenční jednotkou v cestovním ruchu. Proto musí být odpovídajícím způsobem strategicky řízena (Holešinská, 2007).

Výkladový slovník cestovního ruchu od autorů Zelenky a Páskové (2012) definuje destinační management jako soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci. Holešinská (2007) říká, že v turisticky vyspělých destinacích je pojem destinační management většinou definován jako nejvyzrálejší forma řízení cestovního ruchu. Problematiku můžeme obecně chápat jako spolupráci poskytovatelů služeb za účelem efektivnějšího řízení cestovního ruchu v dané oblasti. Jak je zmíněno výše, destinace nezahrnuje pouze přírodní a kulturní atraktivitu oblasti, ale také aktéry, kteří v oblasti cestovního ruchu působí a mají tudíž vliv na rozvoj dané oblasti. Destinační řízení je specifická forma klasického managementu. Lze konstatovat, že destinační management představuje specifickou formu řízení, která spočívá v procesu založeném na kooperaci mezi jednotlivými zainteresovanými subjekty cestovního ruchu a na koordinaci v oblasti plánování, organizování a rozhodování v destinaci. Klíčovým faktorem úspěšné realizace destinačního managementu je vzájemná komunikace.

Obrázek č. 1: Biegrův model systému cestovního ruchu
 [Zdroj: Bieger, 2010, s. 81]

Schématické pojetí cestovního ruchu zachycuje významné aktéry cestovního ruchu v destinaci, mezi které patří jak instituce veřejného, tak i soukromého sektoru. Nejedná se však jen o podnikatelské subjekty a orgány veřejné správy, ale také o místní obyvatele a o zájmové organizace či asociace. Samotné partnerství v cestovním ruchu je možné rozložit do tří etap, a to etapa hledání partnera (oslovení všech aktérů v destinaci), etapa budování partnerství (konfrontace, konsensus) a etapa realizace partnerství (komunikace, koordinace). Hlavním přínosem partnerství v destinaci je možné spatřovat v synergii činností, které by za jiných podmínek nenastaly. Vzájemná spolupráce rozšiřuje možnosti jednotlivých partnerů, kteří nejen že zastávají svoji roli, ale také jsou zodpovědní za určité aktivity. Uzavření partnerství a jeho naplňování doprovází i řada problémů, které mohou plynout z nízké míry kooperace mezi aktéry, nedostatečnou důvěrou, neakceptováním své role či zodpovědnosti nebo z „nedokonalé“ legislativy (Vystoupil, 2007).

3.5 Modely měření konkurenceschopnosti destinace

Podle Palatkové (2011) vychází metody hodnocení a měření konkurenceschopnosti v turismu z pojetí a definování konkurenceschopnosti a lze je rozdělit do dvou skupin na metody vycházející z měření na bázi převážně objektivních dat a metody vycházející z měření na bázi subjektivních dat, které jsou založené na kvantitativním marketingovém výzkumu. Objektivními daty lze rozumět například finanční ukazatele, parametry

infrastruktury pro turismus, technologickou vyspělost destinace nebo její otevřenost. Tyto faktory se pomocí vhodných metod vyhodnotí a získají se tak předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu v dané destinaci, především na straně nabídky. Převážně se jedná o kombinaci tzv. tvrdých dat, tedy statisticky zjištěných, a tzv. měkkých dat, kdy využíváme výzkumu názorů na víceméně subjektivní bázi. Výsledky zjištěné těmito objektivními metodami se orientují především na ekonomy, investory, veřejný sektor apod. Autorka dále uvádí, že metody, které jsou postaveny na subjektivních datech a na kvalitativním marketingovém výzkumu, se orientují na stranu poptávky. Cílem těchto výzkumů je zjistit, jak vnímají a posuzují konkurenceschopnost destinací samotní účastníci turismu. Výhodou této metody je získání názorů přímých účastníků turismu a získaná data jsou více využitelná pro soukromý i veřejný sektor. Zejména pro plánování komunikační strategie destinace nebo firmy. V dnešní době je většina modelů, které se věnují měření a hodnocení konkurenceschopnosti založeno na tzv. multikriteriálním hodnocení. Jde o využívání kombinace objektivních i subjektivních dat. Primárním úkolem je poté zejména stanovit kritéria hodnocení, jejich význam a následnou interpretaci zjištěných výsledků. Jak je již zmíněno, vzhledem k obtížnosti co možná nejpřesněji vymezit pojem konkurenceschopnost a k více možnostem tento jev měřit, přichází autoři s řadou definic a přístupů k dané problematice. OECD definuje konkurenceschopnost země jako stupeň zvýhodňujících a znevýhodňujících faktorů při prodeji produktů země na mezinárodním trhu. V metodice měření konkurenceschopnosti pak OECD využívá dvou různých přístupů měření – zaprvé diferenciálu v pracovních nákladech domácích producentů a zahraničních konkurentů a za druhé rozdíl ve spotřebitelských cenách. V rámci konkurenceschopnosti se OECD snaží o měření pomocí indikátorů konkurenceschopnosti, tzv. OCIP.

Některé výzkumy se zaměřují na jednotlivé znaky konkurenceschopnosti jako je například destinační positioning, destinační marketing, cenová konkurenceschopnost, životní prostředí, řízení kvality, systém řízení destinace nebo strategické řízení.

Autoři Go a Govers (2000) zkoumají konkurenceschopnost destinace z pohledu řízení kvality. Přicházejí s myšlenkou, že destinace sice řízení kvality aplikují, ovšem pouze výběrově, což není zcela dostatečné. Není zde evidentní integrovaný přístup v rámci všech oblastí, který by mohl dohromady vést k celkovému zvýšení kvality a

konkurenceschopnosti destinace. Je zde zapotřebí komplexního přístupu a ne pouhého selektivního výběru.

Mihalič (2000) představuje konkurenceschopnost destinace z pohledu životního prostředí. Tvrdí, že konkurenceschopnost destinace lze zvýšit skrze environmentální management, čímž se zabývá také autor Hassan (2000). Ten vidí problematiku ochrany životního prostředí jako jednu ze čtyř determinantů konkurenceschopnosti destinace. Celkově jsou v jeho modelu zahrnuty indikátory komparativní výhoda, struktura průmyslu, poptávkové faktory, čímž je myšlena reakce na turistickou poptávku, a již zmíněný faktor ochrany životního prostředí

Koncem 20. století se čím dál více prosazuje v ekonomii teorie komparativních výhod a konkurenceschopnost se určuje pomocí alokací faktorů. Základními analytickými nástroji pro hodnocení firem nebo destinací je Porterova strategie či Porterův diamant národní konkurenceschopnosti. Ta vychází z výsledků empirického zkoumání národní konkurenceschopnosti v rámci různých odvětví, které spíše lepším či horším obecným přirozeným předpokladům přisuzují lepší či horší konkurenceschopnost alokaci výrobních faktorů. Pro konkurenceschopnost země či odvětví jsou podle Portera rozhodující čtyři oblasti. Jde o podmínky na straně výrobních faktorů, o podmínky na straně poptávky, příbuzná a provázaná odvětví a firemní strategie, struktura a rivalita. Kromě těchto uvedených oblastí vymezuje autor dva exogenní faktory v podobě vlády a příležitostí, které ovlivňují konkurenceschopnost dané země (Palatková, 2011).

V rámci studia konkurenceschopnosti cestovního ruchu přicházejí autoři Sirše a Mihalič (1999) s myšlenkou měření konkurenceschopnosti pomocí pěti skupin faktorů. Na rozdíl od Hassanova modelu je zde zohledněn růst poptávky cestovního ruchu, příjmy a výdaje v rámci volnočasových aktivit a také hladina cen a nákladů. Model je postaven na komparaci těchto skupin faktorů:

- politika cestovního ruchu
- makroekonomické prostředí
- faktory nabídky

- faktory dopravy
- faktory poptávky

Podmínky na straně výrobních faktorů jsou tvořeny zejména lidskými zdroji, kapitálovými zdroje, znalostmi, informacemi a infrastrukturou. Podmínky na straně poptávky jsou naopak tvořeny trendy či charakterem domácího zdrojového trhu a zahraničních trhů pro destinaci. Příbuzná a provázaná odvětví představují odvětví zasahující v rámci poskytování služeb do největší komplexnosti produktu turismu a firemní strategie. Struktura a rivalita představuje způsob řízení, organizace a hospodaření se zdroji (Palatková, 2011).

Do roku 2004 prováděla monitoring konkurenceschopnosti zemí z hlediska turismu WTTC. K hlavním sledovaným oblastem patřily:

- Index cenové konkurenceschopnosti destinace
- Index lidského rozvoje s ohledem na zapojení do turismu
- Index infrastruktury v destinaci
- Index životního prostředí v destinaci
- Index technologie v destinaci
- Index otevřenosti destinace pro mezinárodní turismus
- Index sociálního prostředí destinace
- Index rozvoje lidských zdrojů v destinaci

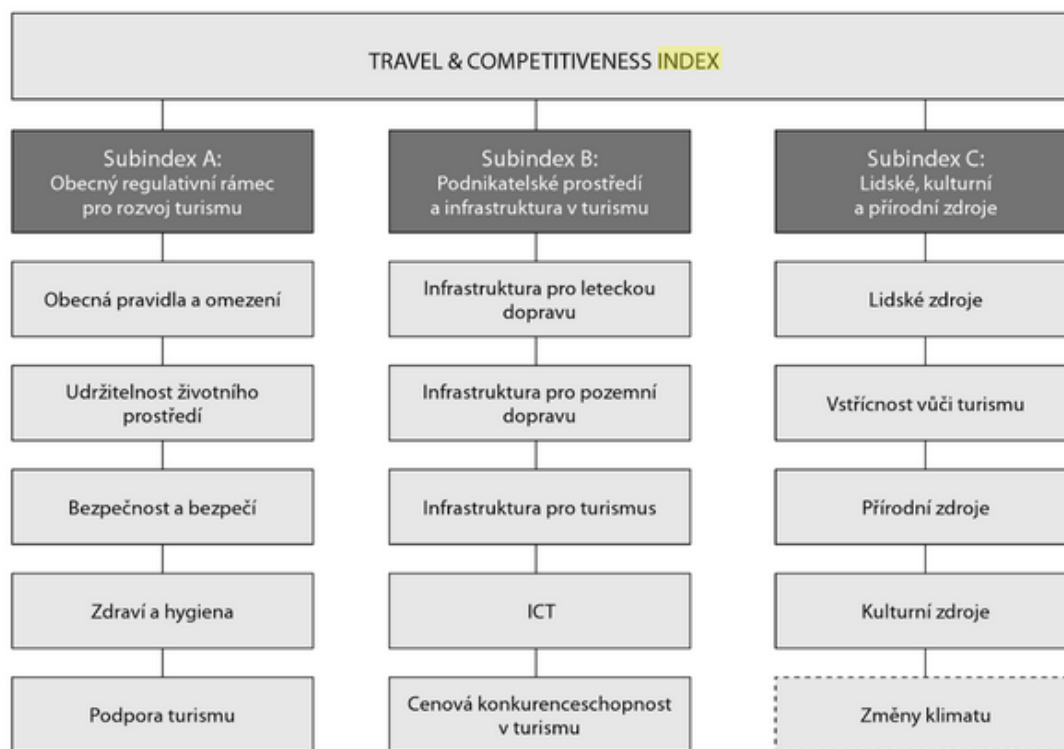
Výsledkem těchto osmi indexů na vzorku více než dvě stě zemí byla hodnota indexu a především pořadí dané země vůči ostatním. Jednotlivé parametry byly vyhodnocovány pomocí semaforu. V zeleném poli se nacházely indexy, v kterých byla země konkurenceschopná, v oranžovém poli se nacházely indexy, kde hrozilo, že propadnou do červené oblasti. Tam byly položky, které označovaly nízkou konkurenceschopnost dané země v určitém parametru. V současné době se monitoringem konkurenceschopnosti v turismu na bázi multifaktorového srovnávání zabývá Světové ekonomické fórum. Jeho analýza je komplexnější a jsou zapojeny širší souvislosti globálního sledování konkurenceschopnosti, tedy nejen v turismu. Monitoring je provázán s globálním indexem konkurenceschopnosti GCI, který sleduje dvanáct oblastí, mezi něž patří např. rozvoj finančního trhu, infrastruktura či makroekonomický rámec (Palatková, 2011).

Podle agentury CzechTourism (2011) Index TTCI komparuje konkurenceschopnost národních ekonomik v oblasti cestovního ruchu na globálním trhu. Hodnotí různé překážky rozvoje cestovního ruchu jak regulačního charakteru, tak z hlediska dalších faktorů. TTCI je používán například výkonnými řediteli společností a obchodníky ve všech odvětvích, kterým se výzkum věnuje. Přináší data v mnoha kvalitativních a ekonomických otázkách, stejně jako ve specifických otázkách cestovního ruchu.

Monitoring konkurenceschopnosti v turismu (TTCI) v současné době poskytuje hodnocení konkurenceschopnosti na bázi multifaktorového srovnání ve 140 zemích. Hodnocení jednotlivých aspektů vychází z kvantitativních dat získaných z veřejně dostupných zdrojů a z dat kvalitativních, které jsou čerpány od lídrů firem, jež podnikají v turistickém průmyslu. Výpočet indexu je založen na existenci tří souhrnných subindexů. Každý z nich je tvořen několika pilíři, které jsou kalkulovány na základě dílčích ukazatelů (Palatková, Zichová, 2014).

- Subindex A - Regulační prostředí pro rozvoj turismu
- Subindex B – Obchodní prostředí a infrastruktura
- Subindex C – Lidské, kulturní a přírodní zdroje

V rámci prvního pilíře jsou definovány podindexy politická pravidla a regulace, udržitelné fyzické prostředí, bezpečnost a bezpečí, zdraví a hygiena a upřednostňování turismu. V druhém podindexu jsou zahrnuty faktory infrastruktura pro leteckou dopravu, infrastruktura pro pozemní dopravu, infrastruktura pro turismus, informační a komunikační technologie a cenová konkurenceschopnost v turismu. Ve třetím pilíři, který se zabývá zdroji, jsou zahrnuty indexy lidský kapitál, vstřícnost vůči turismu, přírodní zdroje a kulturní zdroje. Vedle základních čtrnácti pilířů již zahrnuje model i patnáctý index, který hodnotí změny klimatu (Palatková, 2011).

Obrázek č. 2: Monitoring konkurenceschopnosti v turismu
[Zdroj: Palatková, 2011]

Jak uvádí Palatková (2011), rizika podobných multifaktorových sledování spočívají zejména v relevanci dosažených výsledků, v prostorové a časové srovnatelnosti dat a ve stanovení správných indexů a jejich váhy. K hodnocení pozice země v mezinárodním turismu lze také využívat různých analytických nástrojů. Například pomocí SWOT analýzy slovně hodnotíme silné a slabé stránky destinace a podobně i příležitosti a hrozby. Naopak pomocí PEST analýzy srovnáváme faktory, které působí na rozvoj turismu v destinaci z pohledu politiky, ekonomie, sociologie či techniky.

Široký záběr má model měřitelnosti od Ritchieho a Crouche, který vychází z Porterova diamantu. Autoři ho rozšiřují pro potřeby odvětví turismu. Systém turismu je chápán jako otevřený systém, který je ovlivněn řadou vlivů a tlaků, které vznikají právě uvnitř daného systému. V modelu jsou zahrnuty faktory mikroprostředí i makroprostředí. Celkově se jedná o více jak třicet indikátorů, které jsou seřazeny do pěti skupin. Jde o klíčové zdroje a atraktivitu, podpůrné zdroje a faktory, management destinace, politika turismu, plánování a rozvoj a umocňující a zeslabující faktory. Autoři projektu ho vidí jako otevřený k dalšímu výzkumu. Definiují konkurenceschopnost jako „schopnost zvýšit cestovní náklady a stále lákat návštěvníky a zároveň jim poskytovat uspokojení, nezapomenutelné zážitky, a to vše dělat

způsobem, který dosahuje zisku, a zároveň podporuje blahobyt rezidentů destinace a zachovává přírodní bohatství pro budoucí generace (Ritchie, Crouch, 2003).

Podle autorů je konkurenceschopnost destinace ovlivňována pěti základními aspekty:

- Zdroje a atraktivity
- Podpůrné faktory a zdroje
- Destinační management
- Politika destinace, plánování a rozvoj
- Umocňující a zesilující faktory

Daný model je vnímán jako rozšíření Porterova diamantu, neboť ho obohacuje o determinanty, které ovlivňují konkurenceschopnost destinace. V pěti skupinách je obsaženo celkem 36 indikátorů, které působí na konkurenceschopnost destinace cestovního ruchu. Díky tomu nabízí velmi komplexní srovnání jednotlivých faktorů, které mají vliv na uspokojování potřeb návštěvníků a tím je do regionu přilákat.

Dwyer a Kim (2003) přicházejí s Integrovaným modelem, který spojuje prvky národní a podnikové konkurenceschopnosti, což řeší i řada dalších autorů, ale ke zmíněnému přidávají také determinanty konkurenceschopnosti destinace. Značnou důležitost přikládají autoři podmínkám poptávky, která má vliv na celkovou konkurenceschopnost destinace, což následně vede k celkové ekonomické prosperitě.

Dwyer a Kim rozdělují problematiku na 5 základních kategorií:

- Zdroje
- Podpůrné faktory
- Situační podmínky
- Destinační management
- Poptávkové podmínky

Palatková (2011) sleduje další možné řešení problematiky hodnocení konkurenceschopnosti ve využití modelu WES. Jsou zde opět představeny indikátory, které měří výkonnost, ale dále se zde nachází indikátory, které představují hybnou sílu této výkonnosti. Faktory se dělí do dílčích skupin, v nichž se hodnotí dílčí indikátory. Jde o makroprostředí, faktory nabídky, faktory poptávky a politiku turismu. Daný model zdůrazňuje váhu makroekonomických indikátorů a indexů hodnotících politiku turismu.

Hodnotit destinaci pomocí těchto modelů si vyžaduje širokou informovanost o jednotlivých indikátorech a schopnost dané výsledky korektně interpretovat. Jednotlivá kritéria by měla mít svoji váhu. Modely nedávají odpověď, zda je systém konkurenceschopný či nikoliv a zda má nějaké předpoklady být v budoucnu konkurenceschopný.

Že hodnocení pomocí indexů není naprosto ideální, si uvědomuje Croes (2005). Ten ve svém díle kritizuje především výběr vhodných proměnných. Dle jeho názoru autoři často užívali velké množství proměnných bez teoretického ospravedlnění jejich vztahu se závislou proměnnou. Navíc údajně tyto proměnné nebraly v potaz například povahu destinace, míru závislosti destinace na cestovním ruchu, či míru ekonomického rozvoje. Croes také upozorňuje na znevýhodnění malých destinací při masovém srovnávání konkurenceschopnosti destinací a tvorbě nejrůznějších žebříčků, proto navrhuje vlastní index zaměřený na malé ostrovní destinace.

Ernie Heath přichází s názorem, že současné modely nejsou schopny přesně vymezit pojem konkurenceschopnost a nevystihují klíčové faktory úspěchu a nevymezují důležité vazby, na které je potřeba brát zřetel, pokud je snahou vypracovat komplexní rámec udržitelné konkurenceschopnosti destinace. Jeho model je vyobrazen jako dům se základy, cementem, stavebními bloky a střechou. Základy mají vyobrazovat zázemí konkurenceschopnosti, kam řadí zajištění klíčových atraktivit, jako je kultura, historie, klimatické podmínky atp., a jejich následnou správu, optimalizaci komparativních a konkurenčních výhod, řešení důležitých problémů, poskytování předpokladů a využívání tzv. přidané hodnoty. Cement je brán jako aspekt, který váže a spojuje jednotlivé části konkurenceschopnosti. Tím je myšlen informační management, správa konkurenčních ukazatelů a kritérií či transparentní komunikační kanály. Střechou klíčové ovladače společnosti. Jedná se o části konkurenceschopnosti destinace, mezi které patří kladení důrazu na lidský faktor, mezi něž řadí politickou vůli, podnikání nebo soustředění se na rozvoj lidských zdrojů (Heath, 2003).

4 Vymezení oblasti výzkumu

4.1 Charakteristika kraje Vysočina

Oblast ležící v srdci České republiky, na pomezí Čech a Moravy, se může pyšnit rozmanitou a zachovalou přírodou. Je protkána stovkami potoků, říček i řek, rozlehlými lesy a malebnými loukami. K jejímu koloritu neodmyslitelně patří vesnice, osady i odlehlé samoty, v nichž se zachovala typická venkovská architektura. (Pergler, 2004).

Kraj Vysočina vznikl na základě zákona č. 347/1997 Sb. o vyšších územně-správních celcích, původně jako Jihlavský kraj. Krajský úřad začal fungovat k 1. lednu 2000. Svou rozlohou

6 796 km² zaujímá 9 % rozlohy území a řadí se tak na páté místo mezi ostatními kraji České republiky. V oblasti trvale žije přibližně 510 000 obyvatel v 704 obcích. Hustota zalidnění na 1 km² činí 75 obyvatel, což je pod celorepublikovým průměrem. Vysočina na severu sousedí s Pardubickým krajem, na jihovýchodě s Jihomoravským, na jihozápadě s Jihočeským a na severozápadě s krajem Středočeským. Jižní část oblasti téměř dosahuje k hranicím Rakouska. Kraj se dělí na pět okresů – Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou. Krajským městem Vysočiny je statutární město Jihlava (David, Soukup, 2009).

Tabulka č. 1: Vybrané základní údaje 2015

	Jihlava	Třebíč	Pelhřimov	Havlíčkův Brod	Žďár n. Sázavou	Vysočina celkem
Rozloha (km ²)	1 199	1 463	1 290	1 265	1 579	6 796
Počet obyvatel	112 619	111 873	72 061	94 649	118 273	509 475
Průměrný věk	41,6	42,2	43	42,4	41,6	42,2
Počet obcí	123	167	120	120	174	704
Počet měst	5	6	9	8	6	34
Míra nezaměstnanosti (%)	5,7	8,3	4,1	5,8	6,3	6,04
Uchazeči na 1 volné místo	7,4	6,8	3,3	4,7	7,1	5,86
Volná pracovní místa	596	931	589	774	698	3 588

Zdroj: Vlastní zpracování, (ČSÚ, meziokresní srovnání, 2015)

Horopisně spadá celé území pod Českou vysočinu, konkrétně pod její podsoustavu Českomoravskou vrchovinu. Toto pohoří nemá jasně danou hřebenovou linii a je pro něj typický mírně zvlněný terén, z něhož se zvedají ojedinělé vrcholy. Nejvyšším bodem je Javořice s 837 metry výšky. Zhruba středem kraje prochází hlavní evropské rozvodí. Řeka Sázava a její přítoky, odvádějící vodu ze západní části kraje, náleží k úmoří Severního

moře, řeky Jihlava a Svratka se svými přítoky pak odvádí vodu z východní poloviny kraje do Černého moře (David, Soukup, 2009).

Celé území je protkáno stovkami kilometrů turisticky značených cest a cyklostezek. Také v zimním období Vysočina nabízí řadu sportovního vyžití a to především v podobě třicítky lyžařských svahů a kilometry upravených běžeckých stop. V kraji se nachází hned tři památky zapsané na seznamu UNESCO. Jedná se o historické jádro Telče, židovské město a baziliku sv. Prokopa v Třebíči a poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou. V regionu se nachází celá řada dalších pamětihodností, které stojí za zmínku – ty jsou uvedeny v dalších podkapitolách práce (Dvořáček, 2008).

Obrázek č. 3: Kraj Vysočina

[zdroj: <http://www.kamzajit.cz/kraj/kraj-vy.php>]

4.1.1 Okres Jihlava

Dané území se nachází v centrální části Českomoravské vrchoviny. Leží na obou stranách bývalé zemské hranice mezi Čechami a Moravou. Sousedí s okresy Pelhřimov, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Třebíč a s jihočeským okresem Jindřichův Hradec. Jihlavský okres je v kraji rozlohou nejmenší – je rozprostřen na ploše 1199 km². Z plochy připadá na zemědělskou půdu téměř šest desetin území a na lesy téměř třetina. Od roku 2000 je okres

centrální částí nově zřízeného kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě. K 1. 1. 2016 na Jihlavsku žilo 112 619 obyvatel. Nosným odvětvím hospodářství je v okrese průmysl strojírenský, významný podíl má potravinářský, dřevozpracující a textilní (ČSÚ).

Území okresu je velmi členité, spadá převážně do oblasti Jihlavských vrchů. Nejvyšší nadmořskou výšku má Javořice - 837 m. Vrch ležící 10 km severozápadně od Telče je současně i nejvyšším bodem celé Českomoravské vrchoviny. Vzhledem k výše popsaným faktům je podnebí okresu po větší část roku drsné a chladné. Okresem prochází hlavní evropské rozvodí Černého a Severního moře. Největšími toky jsou řeka Jihlava a říčka Brtnice (ČSÚ).

Přirozeným správním, ekonomickým, společenským, kulturním, dopravním i sportovním centrem oblasti je Jihlava. Historické město se starou hornickou tradicí leží 525 m.n.m. v srdci Vysočiny. Bydlí zde necelých 51 000 obyvatel. Jihlava si zachovala ojedinělou kombinaci uměleckých slohů, především gotiky, renesance a baroka. Zdejší hlavní náměstí patří svou rozlohou mezi největší v republice. Jeho starobylý vzhled narušila diskutovaná stavba obchodního domu z let 1978-1983 (David, Soukup, 2009).

Jako Perla Vysočiny či Moravské Benátky je nazýváno město Telč, které leží v jihozápadním cípu Moravy. Historické jádro města je od roku 1992 zapsáno na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Cílem Telče je stát se významným evropským turistickým centrem. Dominantou a nejvýznamnější památkou je renesanční zámek s přílehlým historickým centrem. Často bývá v literatuře opomenuta lokalita Staré město, ale jistě stojí za zmínku (Kratinová, 1992).

Obrázek č. 4: Hrad Roštejn
[Zdroj: Vlastní foto]

Důležitou oblastí pro rozvoj cestovního ruchu je nejen Telč samotná, ale také celé přilehlé okolí. V malebné krajině se nachází řada historických a přírodních zajímavostí. Jde například o gotický hrad Roštejn – viz obr. č. 4, který se nachází na skalnatém vrchu v romantických lesích u vsi Doupě. Nedaleko Telče se nachází také zřícenina hradu Štamberk, turisticky oblíbené prameny Moravské Dyje nebo město Třešť, které pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti přispívá svou betlémářskou tradicí. V místním pseudorenesančním zámku provozuje Akademie věd ČR hotel a prostory využívá jako školicí středisko (Urban, 2008).

Návštěvník oblasti může zavítat také do města Polná, které se nachází v severní části okresu. Ústředním objektem města je původně gotický hrad, jenž byl později renesančně přestavěn na zámek. Jihovýchodně od Jihlavy se rozkládá město Brtnice. Leží v údolí říčky, jež nese stejný název jako město samotné. Obec si uchovala svůj středověký ráz, jelikož neprošla výraznějším novodobým rozvojem. Nad údolím Brtnice se tyčí zříceniny kdysi významného hradu Rokštejna. V samém jižním cípu okresu Jihlava leží obec Nová Říše, která je historicky spjata s premonstrátským klášterem Matky Boží. Ten byl od počátku duchovním a kulturním centrem celé oblasti. Cenná je především knihovna s 15 500 svazky knih (Pergler, 2004).

Okres Jihlava má ucelenou silniční síť. Nejvýznamnější komunikací procházející oblastí je dálnice D1 – spojnice Prahy a Brna, na kterou je výhodně napojena především samotná Jihlava. Okresem procházejí též dva silniční tahy I. třídy. Železniční obslužnost oblasti je na dostačující úrovni, kdy tratě protínají všechna důležitá města a místa okresu. Jediné letiště Jihlava- Henčov slouží pouze sportovním účelům (ČSÚ).

V posuzovaném regionu se nachází celá řada ubytovacích zařízení různého typu. Lokalita nabízí ubytování v hotelích, penzionech, apartmánech, ubytovnách či chatách a chalupách. Návštěvníci si může vybrat i z nabídky několika kempů. Největší možnosti v oblasti ubytování nabízí samotné město Jihlava. K dispozici jsou kvalitní hotely či penziony. Pestrou škálu kapacit nabízí také historická Telč. U turistů oblíbený je nedaleký Velkopařezitý kemp Řásná. Na ostatních místech regionu je možnost ubytování na nižší úrovni, což souvisí také s poptávkou po ubytovacích kapacitách, nicméně návštěvníci si ve městech jako Třešť nebo Polná jistě vybere dle svých požadavků. Města nabízí kvalitní hotely, penziony či apartmány. Kvalita stravovacích zařízení v okrese je na velmi rozličné úrovni. V turistických centrech a větších obcích je nabídka stravování dostačující a kvalitní. V regionu ale nabízí své služby i podniky, které by si měly ve svém zájmu uvědomit, zda zákazníkovi přináší za stanovenou cenu akceptovatelné služby.

4.1.2 Okres Třebíč

Oblast se nachází v jihovýchodní části kraje v sousedství okresů Jihlava a Žďár nad Sázavou. Dále sousedí s jihočeským okresem Jindřichův Hradec a jihomoravskými okresy Znojmo a Brno-venkov. Svou rozlohou patří k velkým okresům. Na druhé místo v kraji se řadí počtem obyvatel a hustotou osídlení. Na hospodářskou situaci a zaměstnanost v okrese těžce dolehly důsledky transformace hospodářství po roce 1989. Důsledkem likvidace nebo dramatického omezení výroby v největších podnicích okresu vyrostla hodnota míry nezaměstnanosti na vysoké hodnoty. Vznik nových pracovních míst v malých a menších soukromých firmách tento fakt pouze utlumil (ČSÚ).

V severní části okresu je podnebí suchozemské, drsnější a vlhčí, oproti tomu jižní část nabízí podnebí sušší a teplejší. Výši srážek zde negativně ovlivňuje srážkový stín Jihlavských vrchů. Území okresu tvoří pahorkatiny jihovýchodní části Českomoravské vrchoviny, do nichž se hluboko zařezávají údolí řek Jihlavy, Oslavy a Rokytné. To jsou hlavní, ale nepřilíš vodnaté toky okresu. Také proto zde vodu zachycuje kolem 250

rybníků a pro cestovní ruch zdejší oblasti důležité přehradu u Dalešic a Mohelna. Vzhledem ke své malebné a do značné míry zachované a ekologicky málo zatížené krajině má třebičský okres předpoklady k rozvoji turistického ruchu. Zejména agroturistiky a cykloturistiky. Unikátem zdejší oblasti je Národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step. Nachází se nad meandrem řeky Jihlavy nedaleko obce Mohelno. Jedná se o jednu z nejcennějších lokalit v České republice, především díky rozmanitosti fauny a flory, kterou způsobuje hadcové podloží (ČSÚ).

Přirozeným a historicky daným centrem okresu je město Třebíč. Leží 405 m.n.m. a v roce 2016 zde žilo necelých 37 000 obyvatel. Po Jihlavě se jedná o druhé největší město kraje. Z pohledu nabídky historických míst a pamětihodností Třebíč nabízí více, než krajská Jihlava. Místní židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa byly v roce 2003 zapsány na seznam UNESCO. Centrum města tvoří Karlovo náměstí, jež je jedno z největších v České republice. Nad řekou Jihlavou se vypíná další dominanta města – původně benediktinský klášter – dnešní třebičský zámek. Od řeky ho dělí zámecká niva. Jde o půvabné prostředí, které je využíváno pro řadu místních kulturních akcí. Od roku 2003 v prostorách zámku sídlí Muzeum Vysočiny Třebíč, které vlastní bohaté sbírky především se zaměřením na přírodu, historii, řemesla a lidové umění v kraji (Pergler, 2004).

Další místa již zdaleka nedosahují takového významu jako okresní město. Za zmínku ale stojí město Náměšť nad Oslavou a jeho zámek. Důležitou úlohu v rozvoji cestovního ruchu v dané oblasti hraje obec Jaroměřice nad Rokytnou. Nachází se zde jeden z největších evropských barokních zámků. V jeho areálu se koná významná kulturní akce celého regionu

Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského. Obec je spjata s působením českého básníka Otokara Březiny – ten je na zdejším hřbitově také pochován (Langerová, 2004).

Na jihu kraje leží město Moravské Budějovice, které tvoří přirozenou bránu do Podýjí. Dominantou města je zámek s kostelem sv. Jiljí. Jihozápadně od Moravských Budějovic leží bývalé královské město Jemnice. Nejvyššího významu dosahovalo město ve středověku. Do této doby se vrací tradiční a největší jemnická akce Barchan. Pro oblast je důležitým bodem obec Dukovany, respektive přilehlá jaderná elektrárna se svými vodními zdroji – nádržemi Dalešice a Mohelno. Nejhlubší přehrada České republiky Dalešice leží na řece Jihlavě, slouží pro účely blízké jaderné elektrárny, ale také ke sportovnímu rybaření a k rekreaci (Pergler, 2004).

Významnější silniční tahy představují pouze silnice I. třídy Brno-České Budějovice a Znojmo-Jihlava. Největším dopravním problémem je velmi špatný stav komunikací a také neefektivní napojení okresního města na dálnici. Ta okres těsně mine na severní hranici. Alespoň spojení s krajským městem prošlo v posledních letech kompletní rekonstrukcí. Celkově je v okrese do dopravní infrastruktury vkládáno množství finančních prostředků - ze všech komparovaných oblastí nejvíce. Železniční síť okresu tvoří pouze dvě jednokolejné železniční trati Okříšky-Znojmo a Jihlava-Brno s lokálním spojením Studenec-Křižanov (ČSÚ).

Region nabízí celou škálu ubytování. Jde o hotely se službami na vysoké úrovni, ale jedná se také o levnější penziony, apartmány či jiné možnosti ubytování, jako jsou pronájmy chat a chalup. Nedaleko obce Hartvíkovice se nachází pro region významný kemp Wilsonka u Dalešické přehrady. Nej kvalitnější služby v oblasti ubytování a stravování jsou poskytovány v okresním městě. Zde je v návaznosti na poptávku po těchto službách celá řada ubytovacích a stravovacích zařízení různého druhu. Pro dané město je tato nabídka dostačující. V dalších oblastech okresu již tomu ale tak není. Návštěvník se musí v menších městech a obcích spokojit pouze s omezenou nabídkou ubytovacích a stravovacích zařízení. Některá místa by si jistě zasloužila rozšíření těchto služeb, nicméně vše závisí na vztahu poptávky a nabídky u daných statků v daném místě.

4.1.3 Okres Havlíčkův Brod

Oblast leží v severní části kraje Vysočina. Na severovýchodě sousedí s okresem Chrudim z Pardubického kraje, na jihovýchodě a jihu s okresy Žďár nad Sázavou a Jihlava. Jihozápadní hranici má společnou s okresem Pelhřimov a na severozápadě hraničí se Středočeským krajem, s okresy Kutná Hora a z malé části i Benešov. Svou rozlohou se řadí až na čtvrté místo v kraji za okresy Žďár nad Sázavou, Třebíč a Pelhřimov. Menší je pouze okres Jihlava. Celkem na daném území žije 95 000 obyvatel. Pro území je typická velmi rozdrobená sídelní struktura. V hospodářství okresu hraje důležitou roli průmysl a zemědělství. V zemědělství má významnou úlohu obilnářství a pěstování brambor. Dané území patří k okresům s relativně zdravým životním prostředím a nižší úrovní znečištění, což má mimo jiné příznivý vliv i na rozvoj cestovního ruchu (Koráb, 1983).

Hlavním a převládajícím geologickým útvarem na celé oblasti je Českomoravská vrchovina. Na severním okraji okresu zasahují na jeho území Železné hory. Nejvyšším místem okresu je Melechov u Trpišovic o výšce 709 m nad mořem. Podnebí okresu je poněkud chladnější, průměrná teplota stoupá od východu k západu v souladu s klesající nadmořskou výškou. Území okresu patří do povodí řeky Sázavy, která protéká krajinou v délce asi 75 km. Na vodních tocích jsou vybudovány nádrže, které slouží převážně jako zdroje pitné vody (Koráb, 1983).

Na severním okraji okresu mezi městy Ledec nad Sázavou a Světlá nad Sázavou se nachází bezmála pětikilometrový peřejnatý úsek řeky Sázavy zvaný Stvořidla. Jde o oblíbený cíl pěších turistů, ale také vodáků, raftařů a rybářů. Mezi skalnatými útvary a břehem řeky si lemují cestu známý a výletníky oblíbený Posázavský Pacifik. Nezapomenutelné scenérie vytváří také řeka Doubrava v CHKO Železné hory, severovýchodně od Chotěboře. Po celém svém toku řeka vytvořila kamenné řečiště, plné skalních věží a obřích hrnců, s vodopádem a kamenným mořem. Centrem studovaného regionu je původní osada u stříbrných dolů – dnešní Havlíčkův Brod. Ve městě ležícím 23 km severně od Jihlavy na řece Sázavě žije přes 23 000 obyvatel. Historicky nejcennější je městská památková zóna, která nabízí barokní náměstí s hradbami, kašnami a radniční věží. Město je spjaté s řadou známých jmen, především pak s Karlem Havlíčkem Borovským. Spisovatel pochází z nedaleké Borové, kde v jeho rodném domku je na jeho počest vytvořeno muzeum (Pergler, 2004).

V okolí Havlíčkova Brodu se nachází několik menších obcí se zajímavými pamětihodnostmi a místy. Jedním z nich je obec Lipnice nad Sázavou, nad níž se tyčí gotický hrad. Lipnice je pevně spojena s osobou spisovatele Jaroslava Haška. 14 km severovýchodně od Havlíčkova Brodu leží sedmitisícové město Světlá nad Sázavou (Benáková, 1999).

Zajímavými památkami se může pochlubit také město Ledec nad Sázavou, nad nímž se vypíná místní dominanta, hrad. V oblasti převládá tradice malých skláren, která zde přežívá dodnes. Turisticky zajímavými lokalitami jsou také obce Chotěboř, Golčův Jeníkov či Přibyslav. Zdejší místa vybízí ke krátkému zastavení a návštěvě zajímavých míst, které nabízí (Pergler, 2004).

Město Havlíčkův Brod je chápáno jako významný dopravní uzel. Jde o důležitou silniční i železniční křižovatku. Protínají se zde silnice I. třídy I/34 a I/38. Díky velmi rozdrobené sídelní struktuře je v oblasti i hustá síť nižších tříd. V tzv. havlíckobrodském železničním uzlu se protínají tři celostátní tratě a jedna lokální. Nabídka ubytování na Havlíckobrodsku je vázaná na velikost sídel, ve kterých se nachází. Hotely a kvalitní ubytování najdeme především v Havlíčkově Brodě. V oblasti je možné najít pohodlné ubytování také v rozestých penzionech a apartmánech, nicméně mimo okresní město může trvat déle najít kvalitní ubytování dle představ. Přírodní poměry lákají k ubytování v chatách a chalupách. Kolem řeky Sázavy se nachází několik kempů různé úrovně. Také nabídka stravování je na velmi různorodé úrovni. V Havlíčkově Brodě najdeme kvalitní restaurace, pizzerie, kavárny, cukrárny a další stravovací zařízení. Mimo okresní město jde především o restaurace nabízející českou kuchyni, případně se zaměřením na krajové speciality. Jejich úroveň je na průměrné či podprůměrné úrovni.

4.1.4 Okres Žďár nad Sázavou

Region leží ve východní části Českomoravské vrchoviny. Z jihu sousedí s okresy Třebíč a Brno-venkov, na východě s okresem Blansko, na severu s okresy Svitavy a Chrudim a na západě s okresy Havlíčkův Brod a Jihlava. Žďárský okres je největší a nejlidnatější na Vysočině. Typické pro danou oblast je vysoký podíl obyvatel bydlících ve venkovských obcích do dvou tisíc obyvatel. Převažuje zde průmyslově-zemědělský charakter hospodářství. Průmyslová výroba s významným podílem strojírenství se soustřeďuje hlavně do měst, především do center v blízkosti dálnice - Velké Meziříčí, Velká Bíteš. Zemědělství se na Žďársku vzhledem k přírodním podmínkám vyznačuje relativně vyšším podílem trvalých travních porostů (Benáková, 1999).

Oblast Žďárska je plná přírodních zajímavostí a unikátů. Nejvyšším bodem žďárského okresu je Devět skal 836 m n. m. ležící v CHKO Žďárské vrchy. Ty patří k nejdůležitějším pramenným oblastem České republiky. Řeky, které zde pramení, se úmořím řadí jak k Severnímu moři, tak k moři Černému. Důležitým článkem místní krajiny jsou rybníky. Největší z nich, Velké Dářko, má rozlohu 206 ha. Oblast Žďárských vrchů byla vyhlášena Chráněnou krajinnou oblastí v roce 1970 (Koráb, 1983).

Region plný přírodních zajímavostí je vyhledáván nejen k letní, ale také k zimní rekreaci. Zdejší předpoklady vybízí ke sjezdovému i běžeckému lyžování. V oblasti je mnoho větších či menších sjezdařských areálů, v zimních měsících je krajina upravena stovkami kilometrů běžeckých tratí. Nejvýznamnějším lyžařským centrem Vysočiny je Nové Město na Moravě. Celkově posuzovaná destinace disponuje nejlepšími předpoklady pro pobyt v přírodě, rekreaci a aktivní odpočinek (David, Soukup, 2009).

Přirozeným centrem zkoumané oblasti je Žďár nad Sázavou, který leží 31 km severovýchodně od krajské Jihlavy na řece Sázavě. Podstatná část města zasahuje do CHKO Žďárské vrchy. Nejvýznamnější architektonickou památkou je poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře v těsné blízkosti okresního města. Na jižním okraji Žďárských vrchů leží Nové Město na Moravě. Největšího rozkvětu dosáhlo město v době renesance, z tohoto období se zachovalo historicky významné jádro města. Město ožívá v zimních měsících, kdy se do přilehlé Vysočina arény na své závody sjíždí lyžařská běžecká špička. Přírodní lokality v okolí města nabízí možnosti pro pěší turistiku, cykloturistiku či rybářství. S nabídkou v oblasti cestovního ruchu přicházejí také obce Bystřice nad Pernštejnem, Velká Bíteš nebo Velké Meziříčí (Pergler, 2004).

Hospodářskému rozvoji okresu výrazně pomáhají komunikace. Železnice Žďárska mají délku zhruba 150 km. Silniční síť je poměrně hustá. Pouze dálnice D1, která prochází jižní částí okresu, odpovídá soudobým parametrům mezinárodní dopravy. Daná destinace je turisticky velmi oblíbená. Především díky svým přírodním předpokladům je návštěvníky vyhledávaná v letních i zimních částech roku. Díky tomu na okres připadá podstatná část ubytovacích kapacit kraje. Z letovisek lze uvést Velké Dářko, Fryšavu, Tři Studně, Devět skal, Žákovu horu, Jimramov, Milovy a Nové Město na Moravě (Koráb, 1983).

Stravovací služby jsou v přímé úměře rozšířené v turistických a kulturních centrech destinace. Mimo velmi rozšířených restaurací jde i o menší hospůdky nabízející příjemné posezení nebo jen o provozy s rychlým občerstvením.

4.1.5 Okres Pelhřimov

Destinace se rozkládá v západní části Českomoravské vrchoviny. Leží v západní části kraje a kromě okresů Havlíčkův Brod a Jihlava, sousedí ještě s okresy Jindřichův Hradec a Tábor z kraje Jihočeského a okresem Benešov ze Středočeského kraje. Rozlohou se řadí na

třetí místo v kraji, ovšem vzhledem k nejnižšímu počtu obyvatel má zdaleka nejmenší hustotu obyvatelstva ze všech pěti okresů kraje (ČSÚ).

Celé území okresu má výrazně podhorský ráz. Členitost terénu je bohatá, jeho průměrná nadmořská výška se pohybuje mezi 550-600 metry. Plochy pod 500 m nad mořem se nacházejí jen ojediněle. Nejvyšším bodem je vrchol Křemešníku ve výšce 765 m nad mořem a mimo jiné se jedná o významné poutní místo. Vzhledem k těmto podmínkám jsou klimatické poměry v okrese drsné. Přírodní bohatství je jedním z mála předností, které region má oproti ostatním komparovaným oblastem. Zdejší rozlehlé lesy, rybníky, vodní toky a členitý terén řadí okres Pelhřimov k vyhledávaným rekreačním oblastem. K nejnavštěvovanějším rekreačním místům v popisované destinaci patří oblast Malé a Velké přehrady na Želivce, okolí Trnávky, Křemešník či Lipické údolí (ČSÚ).

Jedna z největších vodárenských nádrží ve střední Evropě leží na řece Želivce. Jedná se o vodní dílo Švihov. Slouží jako zásobárna pitné vody pro Středočeský kraj a pro Prahu. Před nádrží byla vybudována soustava menších vodních nádrží Trnávka, Němčice a Sedlice. Jejich úkolem je zachytit splaveniny před vodárenskou nádrží. I když oblast kolem řeky Želivky byla kdysi nejnavštěvovanějším koutem Vysočiny, dnes v okolí nádrže platí zákaz vjezdu, zákaz vstupu, zákaz rybolovu a zákaz koupání.

Nejmenším z okresních měst na Vysočině je historický Pelhřimov. Přirozeným centrem je Masarykovo náměstí s kostelem sv. Bartoloměje. Pelhřimov je známý jako město rekordů a kuriozit – sídlí zde tematické muzeum. Dále zde sídlí muzeum strašidel a Muzeum Vysočiny. Přibližně na půl cesty mezi Prahou a Brnem u dálnice D1 leží desetitisícové město Humpolec. V centru města sídlí známý pivovar Bernard, kde je možnost domluvit si prohlídku s možností ochutnávky piva. K zastavení stojí město Žirovnice, dominantou je původní hrad. Nedaleko Žirovnice leží Kamenice nad Lipou. Mezi zdejší nejceněnější památky patří zámek, křížová cesta a hřbitov Bradlo. Trojúhelník menších měst v jižní části Pelhřimovska doplňuje Pacov. Okolí zdejších měst je proslulé čistým životním prostředím a malebným okolím (Pergler, 2004).

Dopravní síť okresu je tvořena zhruba jedním tisícem kilometrů státních silnic. Okresem prochází dálnice D1. Železnici zastupují úsek Horní Cerekev–Tábor, úzkokolejná železniční trať Obrataň–Jindřichův Hradec a okrajové úseky trati Jihlava–Veselí nad Lužnicí a Humpolec–Havlíčkův Brod. Na železniční síť jsou napojena všechna města,

kromě toho má železniční stanici asi dvacet dalších obcí nebo částí obcí. Síť autobusových linek je poměrně hustá, města i větší obce okresu jsou spojeny dálkovými linkami s řadou větších měst republiky. (ČSÚ)

Okres nabízí řadu ubytovacích kapacit různého druhu. Svědčí o tom též značný počet lůžek v ubytovacích zařízeních, čímž se v kraji zařadil na druhé místo hned za vyhlášený okres Žďár nad Sázavou. V nabídce ubytování převažují penziony a apartmány. V rekreačních oblastech nalezneme k pronájmu chaty, chalupy či kempy. Stravovací zařízení jsou soustředěny ve větších obcích, především v Pelhřimově, Humpolci či Žirovnici. V menších obcích je nabídka omezená nebo žádná.

4.2 Vysočina Tourism

Cílem Vysočina Tourism je vytvoření dostatečně silné konkurenční pozice Kraje Vysočina na trhu cestovního ruchu. Krajské zastupitelstvo schválilo zřízení v listopadu 2007, činnost zahájila 2. ledna 2008 a sídlo má v Jihlavě. Hlavním účelem zřízení je koordinace dlouhodobě udržitelného rozvoje sektoru cestovního ruchu. Vedlejšími činnostmi je provozování obchodní činnosti v rámci platné legislativy v oblasti ČR, jako je například reklamní činnost. Předmětem činnosti organizace je řízení a organizování analytické činnosti, koordinace spolupráce subjektů cestovního ruchu z veřejného i soukromého sektoru, komunikace s obchodními partnery a turisty za region, včetně návštěvnického managementu, propagace a prezentace regionu na celonárodním a zahraničních trzích, shromažďování informací o turistickém potenciálu regionu, zajišťování jejich průběžné aktualizace a jejich zpracovávání pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů, koordinace činnosti turistických informačních center na území kraje, propagace a koordinace certifikačních služeb na území kraje, výběr, zpracování řízení regionálních turistických produktů. Organizace spolupracuje s partnery v oblasti cestovního ruchu a je oprávněna uzavírat s nimi smlouvy o spolupráci a partnerství.

4.3 Model vlastního výzkumu

Na základě studia odborné literatury, kdy autoři přicházejí s modely konkurenceschopnosti na národní či mezinárodní úrovni, je stanoven modifikovaný model, na jehož základě dochází k naplnění primárního cíle. Modifikovaný model je vytvořen na základě modelů měření konkurenceschopnosti destinací podle autorů Ritchie a Crouch (Koncepční model, 2003) a Dwyer a Kim (Integrovaný model, 2003). Základní aspekty jednotlivých modelů jsou definovány v teoretické části této práce. Při modifikaci modelu je nutné vyřadit ukazatele, které pro tuto práci nemají žádnou vypovídající hodnotu a které by ani v rámci jednotlivých okresů nemohly být komparovány. Jako základ analytické části této práce slouží model, který je uveden v tabulce č. 2, viz níže. Obsahuje indikátory, které lze jasně měřit.

4.3.1 Indikátory modifikovaného modelu

Jednotlivé indikátory modifikovaného modelu je pro další postup v práci nutné rozdělit na dvě skupiny. Subjektivně měřitelné faktory jsou vyhodnoceny pomocí dotazníkového šetření, které proběhlo v jednotlivých regionech v hlavní turistické sezóně v letním období roku 2017. Výzkum probíhal v okresních městech jednotlivých komparovaných oblastí, tj. Jihlava, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod a Pelhřimov. Tázání byli také návštěvníci míst zapsaných na seznamu UNESCO, tj. Telč a Zelená hora. Objektivně měřitelné indikátory se kvantifikovat dají. Jsou shromážděny pomocí dostupných informací, které se nacházejí na internetových databázích a webech jednotlivých organizací jako jsou Český statistický úřad, Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR či kraj Vysočina. Rozdělení se nachází v tabulce č. 3, viz níže.

Pro výsledné hodnocení je nutné počet bodů objektivních indikátorů převést na procentuální vyjádření a sečíst s procentuálním vyjádřením subjektivních indikátorů. Tím je zajištěno vypovídající celkové bodové ohodnocení pro každou část modifikovaného modelu zvlášť. Jedná se o faktory: zděděné zdroje; vytvořené zdroje; podpůrné faktory; destinační management; poptávkové podmínky; situační podmínky. Z těchto výsledků je demonstrována četnost umístění jednotlivých destinací. Pořadí konkurenceschopnosti jednotlivých destinací je dáno pomocí četností.

Tabulka č. 2: Modifikovaný model vlastního výzkumu

Modifikovaný model			
Zděděné zdroje	Přírodní zdroje	Přírodní zdroje	
	Kulturní dědictví	Historické památky a zajímavosti	
		Památkové objekty	
		Technické památky	
		Folklor	
Vytvořené zdroje	Infrastruktura cestovního ruchu	Ubytování	
	Zábava	Divadla	
		Kina	
		Muzea a galerie	
	Dostupnost aktivit	Letní aktivity	
		Zimní aktivity	
		Sportovní zařízení	
Lázeňství			
Podpůrné faktory	Kvalita služeb	Kvalita ubytovacích zařízení	
		Výběr ubytovacích zařízení	
		Kvalita stravovacích zařízení	
		Výběr stravovacích zařízení	
	Přístupnost destinace	Frekvence a kvalita přístupu	
		Automobilová doprava	
		Autobusová doprava	
		Vlaková doprava	
			Městská hromadná doprava
	Dostupnost zdrojů	Dostupnost atraktivit v regionu	
		Značení atraktivit v regionu	
	Pohostinnost	Přijetí turistů rezidenty	
		Ochota poskytnout informace	
	Podpůrné zdroje	Informační centra	
Přístup zaměstnanců CR			
Lidský kapitál			
Finanční instituce			
Zdravotní střediska			
Vazby v destinaci	Imigrační vlny		
Destinační management	Řízení marketingu destinace	Využívání technologií při marketingu destinace	
		Vize destinace v souladu s preferencemi turistů	
Poptávkové podmínky		Soulad preferencí návštěvníků s destinací	
Situační podmínky	Konkurenční mikroprostředí	Schopnosti místních podnikatelů	
		Spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem	
	Bezpečnost a zabezpečení	Trestné činy	
Kvalita a dostupnost zdravotních služeb			

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 3: Rozdělení indikátorů modifikovaného modelu

Objektivně měřitelné faktory	Subjektivně měřitelné faktory
Přírodní zdroje	Kvalita ubytovacích zařízení
Historické památky a zajímavosti	Výběr ubytovacích zařízení
Památkové objekty	Kvalita stravovacích zařízení
Technické památky	Výběr stravovacích zařízení
Folklor	Frekvence a kvalita přístupu do destinace
Ubytovací zařízení	Dostupnost atraktivit v destinaci
Divadla	Přijmutí turistů rezidenty
Kina	Ochota poskytovat turistům informace
Muzea a galerie	Přístup zaměstnanců CR
Letní aktivity	Dobré značení
Zimní aktivity	Využívání technologií při marketingu destinace
Sportovní zařízení	Vize destinace v souladu s preferencemi turistů
Lázeňství	Soulad preferencí návštěvníků s destinací
Informační centra	Firemní schopnosti místních podnikatelů
Lidský kapitál	Spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem
Finanční instituce	Kvalita a dostupnost zdravotních služeb
Zdravotní střediska	
Trestné činy	
Imigrační vlny	

Zdroj: Vlastní zpracování

Objektivně měřitelné zdroje

- Přírodní zdroje

Celkový souhrn jednotlivých přírodních zajímavostí řazených dle regionů je zpracován na základě vlastních vědomostí a zkušeností s krajem Vysočina, na základě studia literatury – viz kapitola Vymezení oblasti výzkumu a následně pomocí webů: www.vysocinatourism.cz a www.kr-vysocina.cz. Detailně zpracovaný seznam přírodních zdrojů je v příloze č. 4.

- Historické památky a zajímavosti

Do skupiny historických památek jsou zahrnuty památky nemovité, kam spadají i stavby světového kulturního dědictví, národní kulturní památky, archeologické památky, městské památkové rezervace, vesnické památkové rezervace, krajinné památkové zóny, městské a vesnické památkové zóny. Vše zmíněné se nachází v ústředním seznamu kulturních památek, který je dostupný v databázi Národního památkového ústavu.

- **Památkové objekty**

Do této kategorie patří objekty, které jsou zpřístupněné návštěvníkům za poplatek a jsou zřizovány Ministerstvem kultury ČR. Zařadit lze objekty, jako jsou hrady, zámky, kostely, kláštery apod. Jednotlivé stavby jsou obsaženy v příloze č. 5 na základě zpracování databáze ministerstva kultury www.nipos-mk.cz. Hodnotícím ukazatelem je jejich počet v daných oblastech.

- **Ubytovací zařízení**

Jednotlivé ubytovací kapacity dle okresů jsou zjištěny pomocí dat ČSÚ z dokumentu Hromadná ubytovací zařízení České republiky za rok 2016. Body jsou následně přepočteny dle vzorce v tab. č. 4. Každá ubytovací kapacita je obodována podle návštěvnosti v rámci celé ČR. Hodnoty jsou uvedeny v tab. č. 5. V tab. č. 6 je uvedeno bodové vyjádření ubytovacích zařízení podle návštěvnosti.

Tabulka č. 4: Bodový výpočet indikátoru ubytovací zařízení

Bodový výpočet = (2 x hotel*****) + (5 x hotel****) + (5 x ostatní hotely) + (2 x pensiony) + (2 x kempy) + chatové osady a tur. ubytovny + (2 x ostatní HUZ)
--

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 5: Návštěvnost v ubytovacích zařízeních v ČR za rok 2016

	hotely *****	hotely ****	ostatní hotely	pensiony	kempy	chatové osady a turistické ubytovny	ostatní HUZ
Počet hostů 2016	1 288 543	5 748 414	5 982 133	1 857 197	1 109 565	809 402	1 593 599

Zdroj: ČSÚ, Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních podle kategorie ubytovacího zařízení v ČR, 2016

Tabulka č. 6: Bodové ohodnocení ubytovacích zařízení podle návštěvnosti

Počet hostů	Počet bodů
nad 4 mil.	5
3-4 mil.	4
2-3 mil.	3
1-2 mil.	2
pod 1 mil.	1

Zdroj: Vlastní zpracování

- **Informační centra**

Informační centrum je výchozím bodem každého turisty v neznámém prostředí. Turistická informační centra agentury CzechTourism poskytují v místě svého působení úplný informační servis o všech turistických regionech v České republice. Pokud jednotlivá centra splní dané vymezené podmínky, dostávají členství v A.T.I.C. (Asociaci turistických informačních centrech). Následně TIC podléhají pravidelné kontrole. Souhrnný přehled je obsažen v příloze č. 9. Kritériem pro hodnocení je počet dle jednotlivých komparovaných oblastí.

- **Technické památky**

Seznam technických památek dle jednotlivých okresů kraje Vysočina obsahuje příloha č. 10. Do této kategorie spadají rozhledny, mlýny, mosty, staré továrny, doly, lomy apod., které byly vytvořeny lidskou činností.

- **Divadla**

Ministerstvo kultury ve své databázi uvádí jednotlivá divadla, která jsou zřizována orgány státní správy, kraji, obcemi, městy, občanskými sdruženími a ostatními podnikatelskými subjekty. V příloze č. 11 je uveden seznam divadel v kraji Vysočina, která splňují podmínku, kdy musí odehrát za rok minimálně 20 představení.

- **Muzea a galerie**

Pomocí databáze Ministerstva kultury na webu www.nipos-mk.cz jsou shromážděny údaje o počtu muzeí a galerií v řešené oblasti. Souhrnný výčet je uveden v příloze č. Jsou zde uvedeny organizace, které zřizují Ministerstvo kultury ČR, obce, města, ústřední orgány jiných resortů, další orgány státní správy, církve, podnikatelé a další. Do výčtu se nezahrnují prodejní galerie.

- **Lázeňství**

V této oblasti jsou zahrnuty lázeňská zařízení a přírodní léčivé zdroje v kraji Vysočina. Na základě vlastního šetření je zhotoven seznam v příloze č. 13.

- **Folklor**

Hornatá krajina a drsné podnebí určovaly charakter života lidí v dobách minulých. Vysočina byla vždy brána jako chudý region. Chudý úrodou, chudý i v projevech lidové kultury,

v tanci, písni i v kroji. I přesto můžeme v jednotlivých komparovaných regionech najít originální kulturní prvky. Mezi folklor zahrnujeme pro účely tohoto výzkumu místní lidové tradice, lidová řemesla a výrobky, folklórní festivaly a oblasti, které sdílí kulturní specifika a znaky, kam patří např. dialekt, zvyky a architektura. Tyto aspekty jsou seřazeny v tabulce v příloze č. 14.

- **Kina**

Pomocí vlastního zpracování je zhotoven seznam kin v kraji Vysočina. V příloze je obsažen pod č. 15. Měřítkem pro komparaci je jejich počet v jednotlivých okresech kraje.

- **Letní aktivity**

V této skupině jsou zahrnuty naučné stezky, agroturistika a cyklotrasy v rámci kraje Vysočina. Agroturistika je definována jako soubor zařízení, které nabízí ubytování na farmě nebo se v jeho blízkosti nachází jízďárna. Vypracovaný seznam v příloze č. 16.

- **Zimní aktivity**

Do zimních aktivit je především řazeno sjezdové lyžování, které je bodově ohodnoceno počtem sjezdovek v daném regionu. Další zimní aktivita – běžkové lyžování – je zastoupeno výčtem běžkových tras. Ty jsou vyčísleny počtem kilometrů běžeckých stop vydělených číslem 10. Výsledky jsou znázorněny v příloze č. 17.

- **Sportovní zařízení**

Do této skupiny jsou zahrnuty zařízení, které mají nezastupitelnou roli v atraktivitě regionu v rámci cestovního ruchu. Patří sem především koupaliště a bazény, zimní stadiony kryté i otevřené a ostatní stadiony pro tělovýchovu. V příloze č. 18.

- **Lidský kapitál**

Tento indikátor je vyčíslen pracovní silou na území daného regionu. Data jsou získána z Českého statistického úřadu a jsou přepočtena na 1 obyvatele. V příloze pod č. 19.

- **Finanční instituce**

V této kategorii indikátorů jsou zahrnuty počty bankomatů a poboček bank na daném území. Výstup v příloze č. 20 je vypočten na základě vlastního výzkumu, kdy bankomat má váhu 0,5 a bankovní pobočka 1,0.

- **Zdravotní střediska**

Tento indikátor je měřen na základě dat ČSÚ – Zabezpečení zdravotní péče – územní srovnání, 2016. Datové výstupy jsou obsaženy v tabulce v příloze č. 21.

- **Trestné činy**

Počet trestných činů za rok 2015 je zjištěn z dat ČSÚ, kdy ve výstupní tabulce v příloze č. je znázorněn počet trestných činů za daný okres. Toto číslo je přepočteno na procenta v rámci kraje a následně pomocí vzorce viz tab. č. 7 dochází k výpočtu výsledné hodnoty indikátoru trestné činy. Čím nižší procento trestných činů, tím větší je počet bodů – viz. příloha č. 22.

Tabulka č. 7: Výpočet bodové hodnoty pro indikátor trestné činy

$$((\text{Počet trestných činů v okrese} * 100) / \text{Celkový počet trestných činů v kraji} - 100) * -1$$

Zdroj: Vlastní zpracování

- **Imigrační vlny**

Pro výpočet tohoto indikátoru jsou použita data ČSÚ, kdy faktor imigrační vlny je znázorněn saldem migrace na 1000 obyvatel. Jedná se tedy o rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých v daném okrese na 1000 obyvatel. Zpracováno v příloze č. 23.

Tabulka č. 8: Absolutní podíl bodů objektivně měřitelných indikátorů

Absolutní podíl	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Přírodní zdroje	11	10	5	17	7
Památkové objekty	11	6	11	8	8
Historické památky	968	605	378	631	492
Ubytovací zařízení	185	220	165	389	207
Informační střediska	6	4	3	5	4
Technické památky	5	8	2	3	3
Divadla	2	1	1	1	1
Lázeňství	0	0	0	0	0
Folklor	8	8	2	3	1
Kina	6	2	4	2	3
Muzea a galerie	9	4	3	6	6
Letní aktivity	34	58	39	51	26
Zimní aktivity	6	5	17,5	76,8	1
Sportovní zařízení	22	22	17	22	19
Lidský kapitál	52,71	53,47	57,83	52,03	51,32
Finanční instituce	44	28,5	20,5	20,5	19
Zdravotní střediska	35,4	30,9	33,5	32,6	29,2
Trestné činy	72,24	79,11	81,56	81,73	85,36
Imigrační vlny	-0,3	-2,8	-1,9	-1,7	1,8
Suma celkem	1477,05	1142,18	838,99	1399,96	964,68

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 8 představuje absolutní podíl bodů objektivně měřitelných faktorů. Dle sloupců jsou znázorněny jednotlivé okresy a jsou posuzovány jednotlivé indikátory. Výsledná suma za každý okres určuje celkové hodnocení destinace. V tabulce č. 9 jsou převedeny jednotlivé absolutní počty na relativní podíl, čímž dochází k přehlednějšímu porovnání jednotlivých indikátorů a jednotlivých okresů. Zároveň je nutné získat procentuální vyjádření k výpočtu výsledných hodnot a následné komparaci regionů. Je získán převrácený podíl, který je dán výpočtem: $100 - \text{relativní podíl}$. Ten je použit pro sečtení výsledků objektivních i subjektivních indikátorů. U objektivních faktorů platí, že čím vyšší je relativní podíl, tím destinace dosahuje lepšího ohodnocení. U subjektivních faktorů je tomu naopak. Součet těchto hodnot by byl neplatný. Z toho důvodu je použito převráceného podílu.

Je zjištěno, že okresy Jihlava a Žďár nad Sázavou dosáhly v celkovém hodnocení velmi podobných hodnot. Nejvyšší počet bodů v rámci hodnocení objektivně měřitelných faktorů získal okres Jihlava s celkem 1477 body. Krajské město a jeho okolí nabízí poměrně širokou nabídku historických památek a pamětihodností. V tomto hodnocení získal oproti

ostatním regionům nejvíce bodů. Velmi dobře si Jihlava vede v rámci faktoru finanční instituce, kdy má oproti ostatním posuzovaným regionům náskok, což vychází z faktu, že Jihlava je přirozeným a krajským centrem Vysočiny. Problém Jihlavska je, že většina návštěvníků zde nezůstane přes noc a to je patrné také na nabídce ubytování, kdy se tato oblast v rámci hodnocení faktoru ubytovací zařízení umístila jako druhá nejhorší.

Na druhém místě skončil v součtu absolutních podílů bodů objektivně měřitelných faktorů okres Žďár nad Sázavou. Ten těží především ze svého přírodního potenciálu, kdy nabízí širokou nabídku sportovního vyžití v letních i zimních měsících. Vyhrál v hodnocení faktorů ubytovací zařízení a především také ve faktoru zimní aktivity. V oblasti letních aktivit se umístil na druhém místě.

Okres Třebíč získal v celkovém hodnocení 1142 bodů. Ze všech posuzovaných oblastí se nejlépe umístil v hodnocení faktoru letní aktivity. Celkově 605 bodů získal díky faktoru historické památky, především díky historickým pamětihodnostem v centru Třebíče. Nejhůře ze všech posuzovaných dopadl okres v rámci hodnocení faktoru imigrační vlny. Tento jev je zde patrný již delší dobu a důvodů je více. Především zde chybí pracovní příležitosti.

Okres Pelhřimov získal v celkovém hodnocení po zaokrouhlení 965 bodů. Ve většině faktorů se projevuje s porovnáním s ostatními jako spíše podprůměrný až zaostávající. První pozici obsadil v hodnocení trestných činů, z tohoto pohledu je zřejmé, že nejvíce bezpečno je na Vysočině právě v tomto okrese. V rámci letních i zimních aktivit nabízí ze všech regionů návštěvníkům nejmenší výběr.

Nejhůře ze všech regionů se v tomto srovnání umístil okres Havlíčkův Brod. Především v hodnocení faktorů historické památky a ubytovací zařízení získal oproti ostatním nejméně bodů. Naopak nejlépe ze všech dopadl v zisku bodů v rámci faktoru lidský kapitál. V ostatních hodnoceních se jeví v porovnání s ostatními jako průměrný až podprůměrný.

Tabulka č. 9: Relativní podíl bodů objektivně měřitelných indikátorů

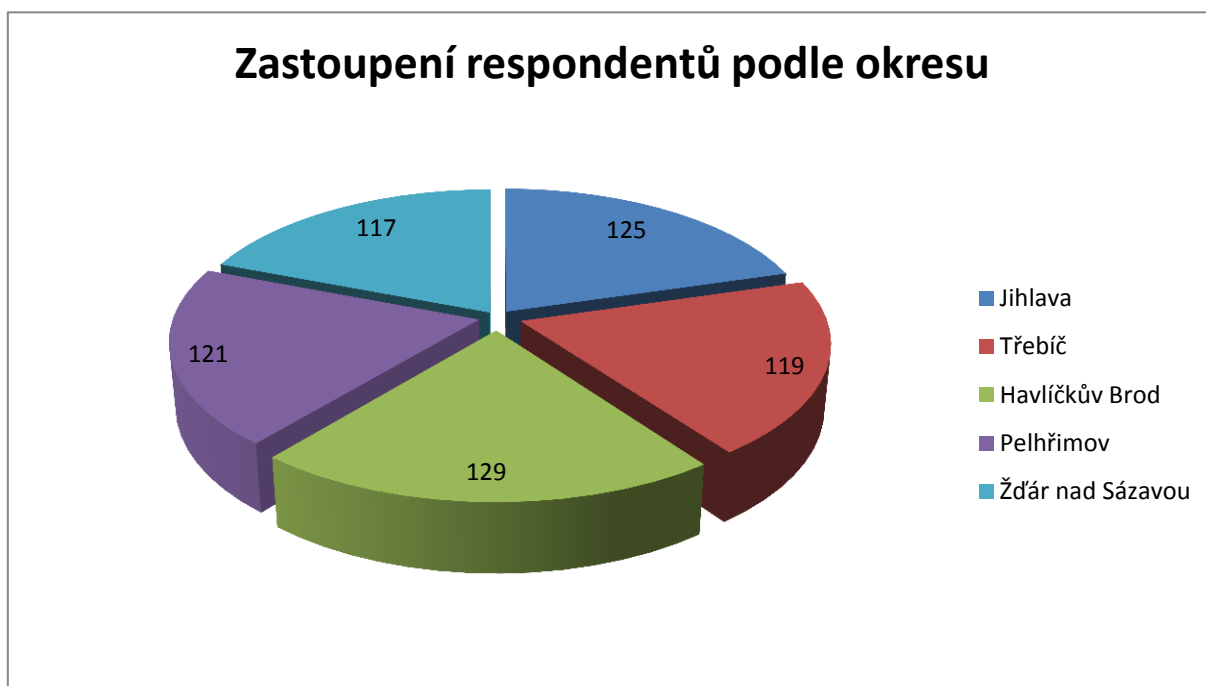
Relativní podíl	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Přírodní zdroje	22,00	20,00	10,00	34,00	14,00
Památkové objekty	25,00	13,64	25,00	18,18	18,18
Historické památky	31,49	19,68	12,30	20,53	16,01
Ubytovací zařízení	15,87	18,87	14,15	33,36	17,75
Informační střediska	27,27	18,18	13,64	22,73	18,18
Technické památky	23,81	38,10	9,52	14,29	14,29
Divadla	33,33	16,67	16,67	16,67	16,67
Lázeňství	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Folklor	36,36	36,36	9,09	13,64	4,55
Kina	35,29	11,76	23,53	11,76	17,65
Muzea a galerie	32,14	14,29	10,71	21,43	21,43
Letní aktivity	16,35	27,88	18,75	24,52	12,50
Zimní aktivity	5,64	4,70	16,46	72,25	0,94
Sportovní zařízení	21,57	21,57	16,67	21,57	18,63
Lidský kapitál	19,71	20,00	21,63	19,46	19,20
Finanční instituce	33,21	21,51	15,47	15,47	14,34
Zdravotní střediska	21,91	19,12	20,73	20,17	18,07
Trestné činy	18,06	19,78	20,39	20,43	21,34
Imigrační vlny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma celkem	25,37	19,62	14,41	24,04	16,57

Zdroj: Vlastní zpracování

Subjektivně měřitelné faktory

Subjektivní data jsou zjištěna pomocí dotazníkového šetření, které probíhalo formou přímého dotazování v letním období roku 2017 ve všech okresních městech kraje Vysočina. Dotazování byli návštěvníci Jihlavy, Třebíče, Havlíčkova Brodu, Pelhřimova a Žďáru nad Sázavou. Dotazník byl distribuován také v Telči a na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou. Na základě názorů dotázaných jsou zjištěny jednotlivé indikátory. Celkem se šetření zúčastnilo 611 respondentů. Vzorový dotazník zahrnuje příloha č. 3. Z grafu č. 1 vyplývá, že regionální struktura respondentů je vyrovnaná, což je základem pro co nejobektivnější výsledky.

Graf č. 1: Zastoupení respondentů podle okresu

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Nejčastěji se šetření zúčastnil vzorek dotázaných ve věku od 35 do 49 let, silné zastoupení má také skupina 26-34 let, celkem 23 % dotázaných. Nejméně respondentů – 15% z celku se nacházelo ve skupině do 25 let věku. Celkové grafické znázornění věkové struktury respondentů za celý kraj Vysočina se nachází v grafu č. 2.

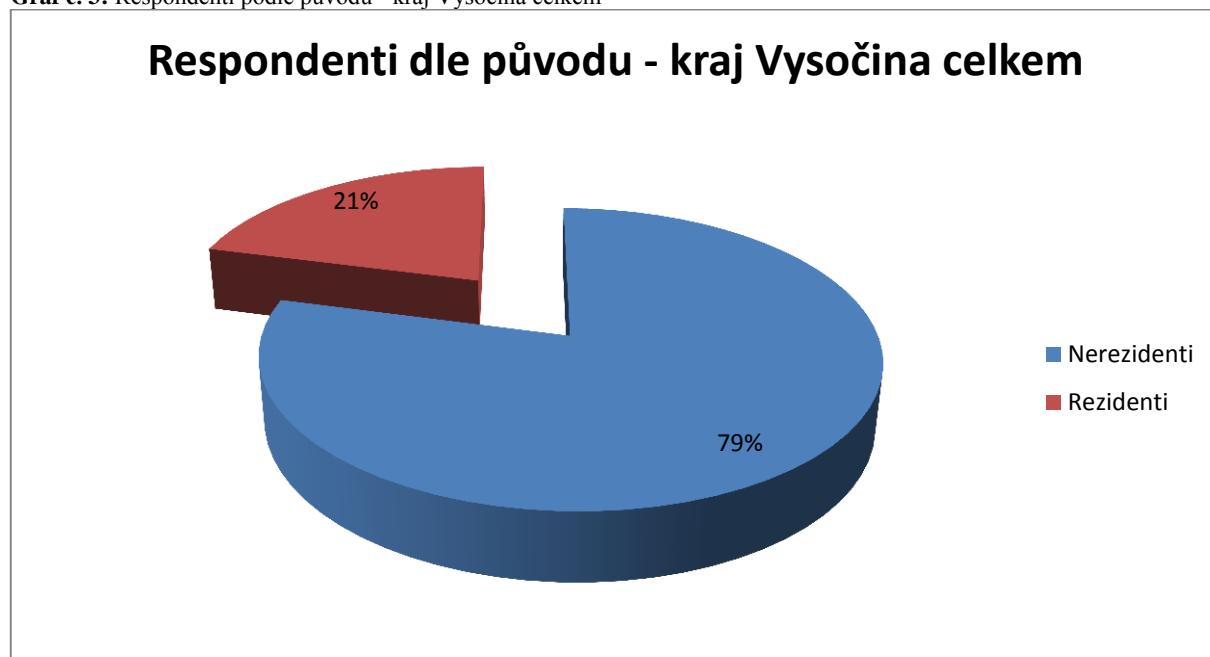
Graf č. 2: Věková struktura respondentů - kraj Vysočina celkem

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Problematika rozdělení respondentů na rezidenty a nerezidenty je řešena v grafu č. 3. Primárně je šetření určeno především pro návštěvníky, nicméně právě místní obyvatelé dokáží nejlépe ohodnotit jevy, které v destinaci nastávají. V kraji Vysočina jako celku odpovědělo na otázky celkem 79 % nerezidentů a 21% rezidentů. V rámci jednotlivých okresů je tento poměr velmi podobný. Nejvíce rezidentů bylo zastoupeno v okrese Pelhřimov a Havlíčkův Brod, nejméně v okrese Třebíč a Jihlava.

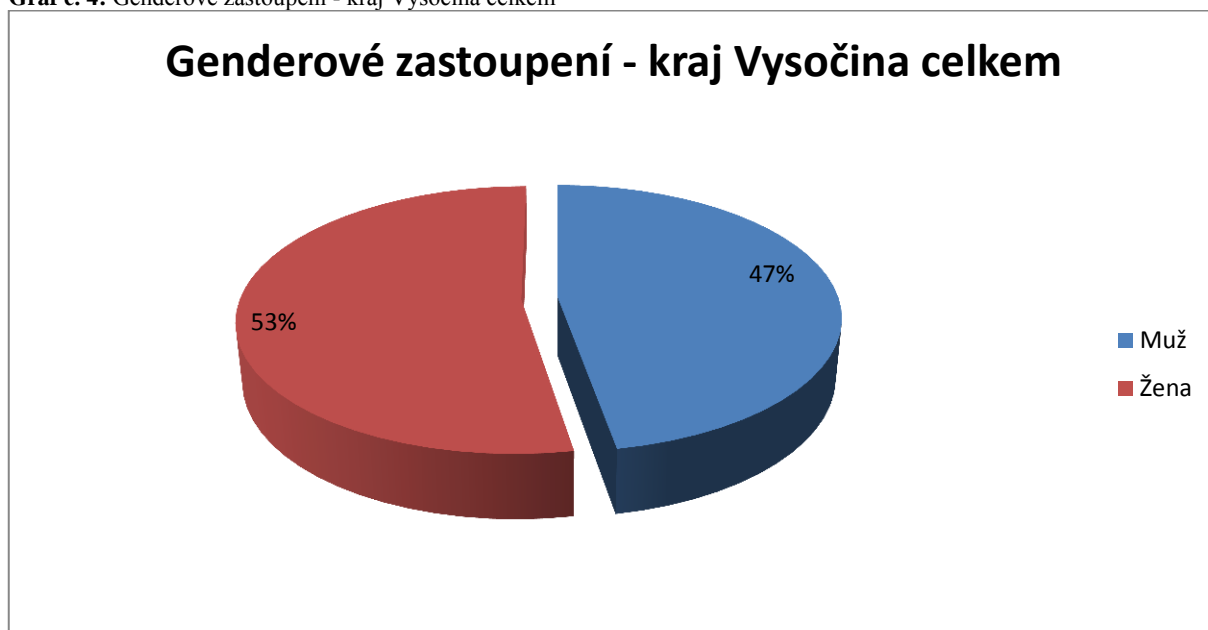
Graf č. 3: Respondenti podle původu - kraj Vysočina celkem

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Zastoupení mužů a žen dosahovalo vyrovnaných hodnot. V absolutní hodnotě se za celý šetřený kraj Vysočina zúčastnilo 288 mužů a 323 žen, což je procentuálně vykázano v grafu č. 4. V jednotlivých okresech je procentuální zastoupení podobné.

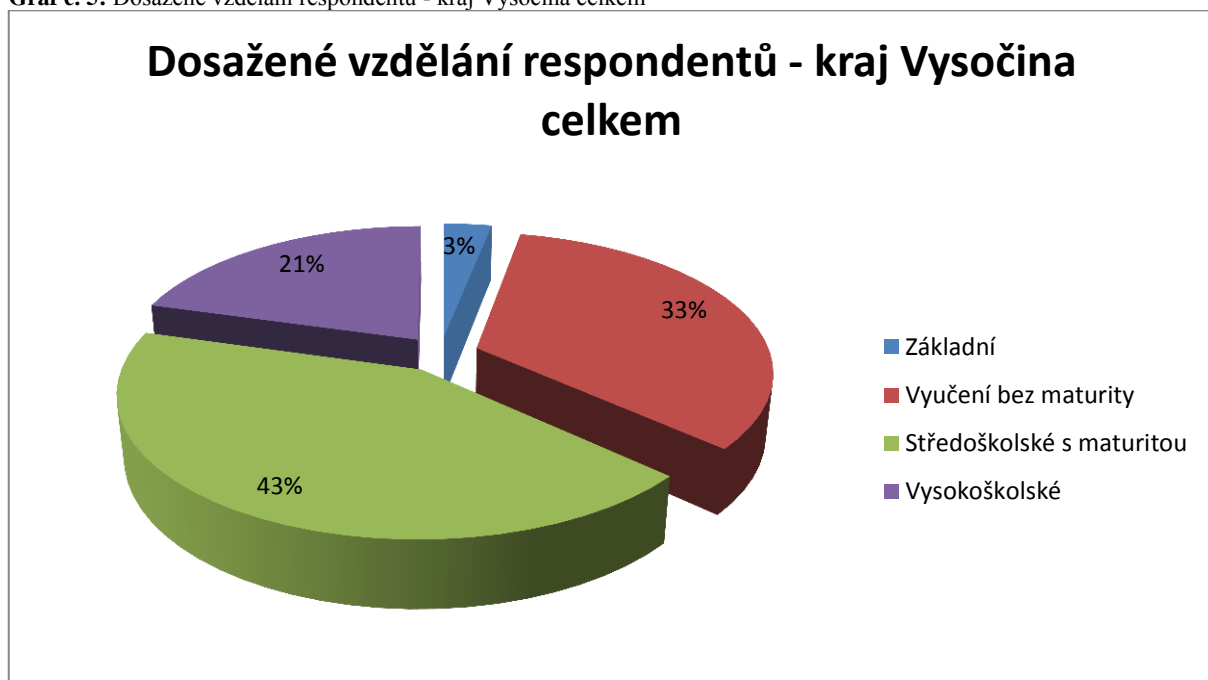
Graf č. 4: Genderové zastoupení - kraj Vysočina celkem

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Pro úplnost je v grafu č. 5 zobrazeno procentuální zastoupení dosaženého vzdělání respondentů za celý kraj Vysočina. Nejvíce dotázaných dosahuje na středoškolské vzdělání s maturitou, pouze 3 % lidí nemá středoškolské vzdělání.

Graf č. 5: Dosažené vzdělání respondentů - kraj Vysočina celkem

Zdroj: Vlastní zpracování dat

V tabulce č. 10 jsou zobrazeny výsledky dotazníkového šetření dle jednotlivých okresů kraje Vysočina a dle všech 19 šetřených otázek. V oblasti kvality ubytovacích zařízení se návštěvníkům nejlépe jeví situace v okrese Jihlava. V problematice možnosti výběru ubytovacích zařízení dotázaní posuzují nejlépe podmínky v okrese Havlíčkův Brod. Jen velmi těsně se na druhém místě umístil okres Žďár nad Sázavou. Kvalitu stravovacích zařízení nejlépe hodnotí dotázaní v okrese Pelhřimov, dobré hodnocení získává také okres Jihlava. Zde si hodnotitelé také nejvíce ze všech regionů pochvalují možnost výběru stravovacích zařízení.

V otázce přístupu zaměstnanců v cestovním ruchu se nejlépe jeví Jihlavsko, v těsném zástupu se nachází okres Třebíč. Kvalita autobusové dopravy je nejlépe hodnocena na Žďársku, ostatní lokality se umísťují s odstupem, na druhém místě se nachází Třebíčsko. Kvalita železniční dopravy je nejlépe hodnocena v Třebíči, na druhém místě se umístil Žďár nad Sázavou. Ostatní regiony nabírají na tuto dvojici v hodnocení bodovou ztrátu. Automobilová doprava dosahuje u dotazovaných nejlepšího hodnocení v regionu Žďár nad Sázavou.

Dostupnost jednotlivých atraktivit v regionu vnímají nejlépe návštěvníci jihlavského okresu, také pohostinnost místních lidí je nejlépe vnímána právě zde. Indikátor, který se zabývá ochotou místních lidí poskytovat informace, získal v konečném součtu stejné výsledné hodnoty v okresech Třebíč a Pelhřimov. Kvalita zdravotních služeb je u dotázaných nejlépe vnímána na Havlíčkobrodsku, kde v jediném okrese se výsledná hodnota pohybuje pod hodnotou 2,00. V ostatních komparovaných okresech je tato cifra překročena. Dostupnost bankomatů v regionu vidí nejlépe respondenti na Žďársku, stejně tak značení turistických atraktivit. Spolupráce jednotlivých subjektů cestovního ruchu je také nejlépe vnímána v regionu Žďár nad Sázavou.

Úroveň informací o destinaci na internetu hodnotí respondenti v jednotlivých okresech velmi podobně, ve všech regionech se celkové hodnocení pohybuje v rozmezí hodnot 2,02 – 2,10. Nejlépe však problematiku vidí dotazovaní v okrese Jihlava. Stejný region získal nejlepší hodnocení také v otázce splnění očekávání od destinace. Zde se tento region umístil před ostatními s poměrně velkým odstupem. V hodnocení faktoru spokojenosti s pobytem v regionu lze říci, že všechny komparované oblasti vidí dotazovaní v dobrém světle. Všechny regiony dostaly průměrné hodnocení pod hodnotou 2,00. Nejlépe pak dopadl okres Jihlava. Také spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci

vidí respondenti nejlépe v krajském městě Vysočiny. V celkovém průměru bodů se nejlépe umístil Žďár nad Sázavou. V dalším pořadí se umístily regiony Jihlavská, Havlíčkobrodská, Třebíčská a Pelhřimovská.

Tabulka č. 10: Výsledky subjektivně měřitelných faktorů

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár n. Sázavou	Pelhřimov
Kvalita ubytovacích zařízení	2,07	2,33	2,24	2,16	2,37
Možnost výběru ubytovacích zařízení	2,17	2,31	2,13	2,14	2,28
Kvalita stravovacích zařízení	2,04	2,47	2,24	2,43	1,99
Možnost výběru stravovacích zařízení	1,94	2,77	2,11	2,46	2,40
Přístup zaměstnanců v CR	1,87	1,89	1,99	1,93	2,23
Kvalita autobusové dopravy	2,45	2,29	2,49	2,15	2,90
Kvalita železniční dopravy	2,59	1,90	2,40	2,02	2,50
Kvalita automobilové dopravy	2,60	2,31	2,04	1,96	2,49
Dostupnost atraktivit v regionu	1,98	2,08	2,11	2,31	2,03
Pohostinnost místních lidí	1,69	1,78	1,91	1,97	1,82
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	1,84	1,74	1,97	2,00	1,74
Kvalita zdravotních služeb	2,17	2,24	1,95	2,40	2,23
Dostupnost bankomatů v regionu	2,75	2,26	2,23	1,94	2,72
Značení turistických aktivit	1,99	2,22	2,19	1,82	2,43
Vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů CR	2,36	2,22	2,13	1,88	2,29
Úroveň informací o destinaci na internetových stránkách	2,02	2,10	2,03	2,06	2,04
Splnění očekávání od destinace	1,57	2,36	2,12	2,00	1,92
Spokojenost s pobytem v regionu	1,71	1,89	1,94	1,90	1,98
Spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci	2,02	2,48	2,20	2,20	2,22
PRŮMĚR BODŮ	2,10	2,19	2,13	2,09	2,21

Zdroj: Vlastní zpracování dat

5 Výsledky a diskuze

5.1 Zděděné zdroje

Faktor modelu zděděné zdroje zahrnuje objektivně měřitelné indikátory přírodní zdroje, památkové objekty, historické památky, technické památky a folklor. V této oblasti nejvíce bodů získal okres Jihlava, kdy hned ve čtyřech ukazatelích se umístil na prvním místě. V poměrně těsném závěsu za krajským městem se umístil okres Třebíč. Ten obsadil první pozici ve dvou měřitelných indikátorech, kdy v oblasti folklor získal stejně bodů jako okres Jihlava.

Třetí místo obsadil okres Žďár nad Sázavou, kdy nejvíce bodů získal v hodnocení faktoru přírodní zdroje, kdy sebral celou 1/3 bodů. Solidně si vede také v oblasti historických památek. Okresy Pelhřimov a Havlíčkův Brod od sebe v celkovém hodnocení dělí po zaokrouhlení pouze jeden bod a končí v kategorii zděděných zdrojů na posledním místě.

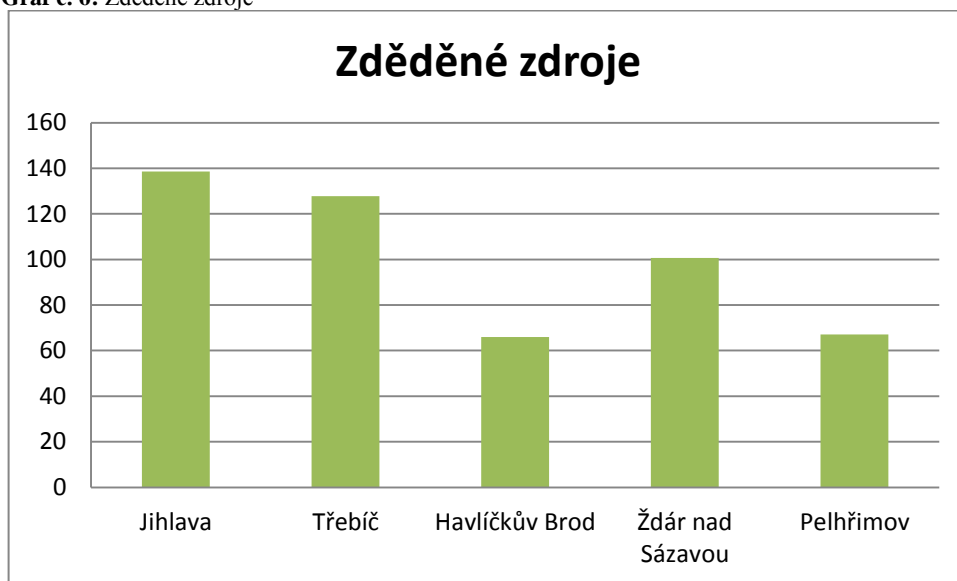
Tabulka č. 11: Výsledky hodnocení faktoru zděděné zdroje

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Přírodní zdroje	22	20	10	34	14
Památkové objekty	25	13,64	25	18,18	18,18
Historické památky	31,49	19,68	12,3	20,53	16,01
Technické památky	23,81	38,1	9,52	14,29	14,29
Folklor	36,36	36,36	9,09	13,64	4,55
Celkem	138,66	127,78	65,91	100,64	67,03

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Graf č. 6 přehledně znázorňuje úspěšnost destinací ve faktoru zděděných zdrojů. Nejlépe si stojí okres Jihlava, v závěsu se nachází region Třebíč. Je zde patřičné, že zděděné zdroje jsou velmi slabou stránkou Havlíčkobrodská.

Graf č. 6: Zděděné zdroje

Zdroj: Vlastní zpracování dat

5.2 Vytvořené zdroje

Do kategorie vytvořených zdrojů patří indikátory, které doplňují zděděné zdroje a společně rozvíjí cestovní ruch v destinaci. Skupinu tvoří indikátory ubytování, divadla, kina, muzea a galerie, letní aktivity, zimní aktivity, sportovní zařízení a lázeňství. Všechny jsou řazeny do skupiny objektivně měřitelných faktorů.

První místo patří především díky značnému zisku bodů v kategorii zimní aktivity a ubytovací zařízení okres Žďár nad Sázavou. Slušně si region vede také v kategorii letní aktivity a sportovní zařízení. Těží tak především ze svých přírodních předpokladů a na ně navazující infrastrukturu. Nejslabší je oblast v kategorii kina. Druhé místo obsadil okres Jihlava, kdy vyhrál v bodování hned čtyř kategorií. Zbylé regiony jsou v celkovém hodnocení poměrně vyrovnané. Poslední místo v souhrnném hodnocení získal okres Pelhřimov, především v kategorii zimních aktivit za ostatními velmi zaostává, podobně v oblasti letních aktivit či sportovních zařízeních.

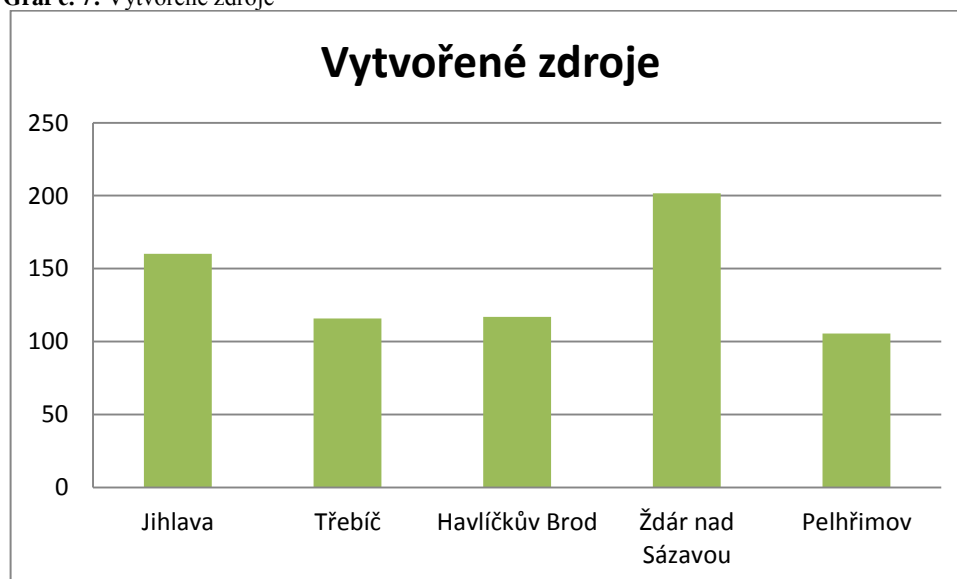
Tabulka č. 12: Vytvořené zdroje

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Ždár nad Sázavou	Pelhřimov
Ubytovací zařízení	15,87	18,87	14,15	33,36	17,75
Divadla	33,33	16,67	16,67	16,67	16,67
Lázeňství	0	0	0	0	0
Kina	35,29	11,76	23,53	11,76	17,65
Muzea a galerie	32,14	14,29	10,71	21,43	21,43
Letní aktivity	16,35	27,88	18,75	24,52	12,5
Zimní aktivity	5,64	4,7	16,46	72,25	0,94
Sportovní zařízení	21,57	21,57	16,67	21,57	18,63
Celkem	160,19	115,74	116,94	201,56	105,57

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Graf č. 7 nabízí přehledné srovnání výsledných hodnot v kategorii vytvořené zdroje. Dominantním je zde region Ždár nad Sázavou. Podobné hodnoty vykazují regiony Třebíč, Havlíčkův Brod a Pelhřimov, který skončil na posledním místě v hodnocení.

Graf č. 7: Vytvořené zdroje

Zdroj: Vlastní zpracování dat

5.3 Podpůrné faktory

Podpůrné zdroje jsou vytvářeny hodnotami jak subjektivně měřitelných faktorů, jako je kvalita a výběr ubytovacích a stravovacích, kvalita dopravy, dostupnost a značení atraktivit v regionu, pohostinnost rezidentů a přístup zaměstnanců v ČR, tak i objektivně měřitelných indikátorů, jako je lidský kapitál, informační centra, finanční instituce, zdravotní střediska a imigrační vlny.

V celkovém hodnocení vykazují jednotlivé okresy podobné hodnoty. Nejlépe se umístil okres Jihlava, kdy nasbíral nejlepší hodnoty jednotlivých ukazatelů hned v 8 případech. Na druhém místě se nachází okres Žďár nad Sázavou, který je vnímán nejlépe v oblastech autobusové a automobilové dopravy a také v hodnocení značení turistických atraktivit. S těsným odstupem následuje okres Třebíč, kde je nejlépe ze všech hodnocených okresů vnímána problematika železniční dopravy a ochota místních obyvatel poskytovat informace. Okres Havlíčkův Brod získal nejlepší hodnocení v oblasti výběru ubytovacích zařízení a v kategorii lidský kapitál. Na posledním místě v celkovém hodnocení podpůrných faktorů se umístil okres Pelhřimov, i když ze všech posuzovaných regionů je zde nejlépe vnímána problematika kvality stravovacích zařízení a ochota místních obyvatel poskytovat informace.

Tabulka č. 13: Podpůrné zdroje

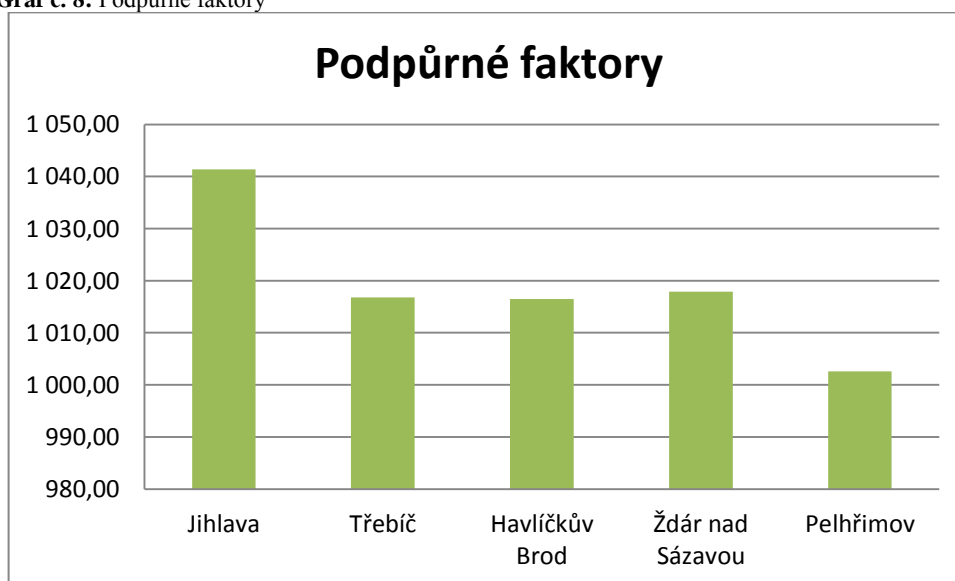
	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Kvalita ubytovacích zařízení	81,47	79,14	79,95	80,66	78,78
Možnost výběru ubytovacích zařízení	80,33	79,06	80,69	80,60	79,33
Kvalita stravovacích zařízení	81,74	77,89	79,95	78,25	82,18
Možnost výběru stravovacích zařízení	83,39	76,28	81,93	78,94	79,45
Přístup zaměstnanců v ČR	81,13	80,93	79,92	80,52	77,50
Kvalita autobusové dopravy	80,05	81,35	79,72	82,49	76,38
Kvalita železniční dopravy	77,30	83,35	78,97	82,30	78,09

Kvalita automobilové dopravy	77,19	79,74	82,11	82,81	78,16
Dostupnost atraktivit v regionu	81,16	80,21	79,92	78,02	80,69
Pohostinnost místních lidí	81,57	80,59	79,17	78,52	80,15
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	80,19	81,27	78,79	78,47	81,27
Jak hodnotíte značení turistických atraktivit?	81,31	79,15	79,44	82,91	77,18
Lidský kapitál	19,71	20	21,63	19,46	19,2
Finanční instituce	33,21	21,51	15,47	15,47	14,34
Zdravotní střediska	21,91	19,12	20,73	20,17	18,07
Imigrační vlny	-0,3	-2,8	-1,9	-1,7	1,8
Celkem	1 041,36	1 016,79	1 016,49	1 017,88	1 002,58

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Z grafu č. 8 je patrná vyrovnanost v celkovém součtu jednotlivých hodnocených aspektů v kategorii podpůrné zdroje. Nejlepšího hodnocení dosahuje okres Jihlava, nejméně bodů získal okres Pelhřimov.

Graf č. 8: Podpůrné faktory

Zdroj: Vlastní zpracování dat

5.4 Destinační management

K získání výsledných hodnot v kategorii destinační management slouží dva subjektivně měřitelné indikátory. Jedná se o marketing destinace a shodou reality s představou o destinaci. V obou měřených indikátorech získal nejvíce bodů okres Jihlava. Zbytek komparovaných destinací získalo v celkovém součtu velmi podobné hodnoty. Na druhém místě se umístil Žďár nad Sázavou, následovaný oblastmi Havlíčkovobrodská, Třebíčska a Pelhřimovska.

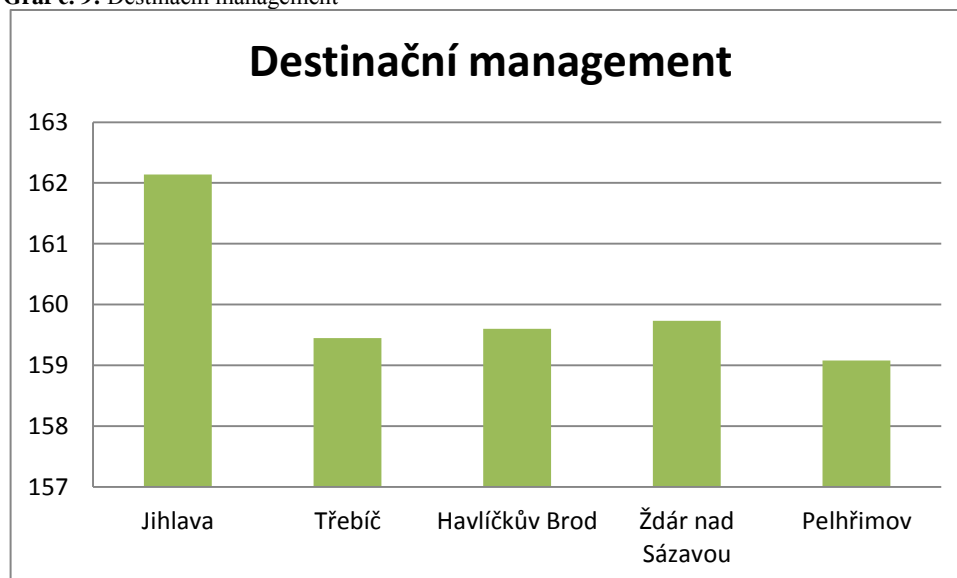
Tabulka č. 14: Destinační management

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Využití technologií v MKT destinace	80,29	79,51	80,20	79,90	80,10
Vize destinace v souladu s preferencemi turistů	81,85	79,94	79,41	79,83	78,98
Celkem	162,14	159,45	159,60	159,73	159,08

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Z grafu č. 9 je patrná v oblasti destinačního managementu dominance Jihlavského okresu, nicméně i další posuzované oblasti nezažalují a jsou mezi nimi v celkovém součtu jen nepatrné rozdíly.

Graf č. 9: Destinační management

Zdroj: Vlastní zpracování dat

5.5 Poptávkové podmínky

Část poptávkové podmínky je tvořena pouze jediným subjektivně měřitelným indikátorem. Ten vyjadřuje, zda to, co destinace nabízí, se shoduje s preferencemi návštěvníků. Zde dosáhl největšího zisku okres Jihlava a velmi dobře se umístil v hodnocení také okres Pelhřimov. V dalším pořadí jsou odstupňovány regiony Žďársko, Havlíčkovobrodsko a Třebíčsko, který získal 76 bodů a zaostává tak za vítězným okresem o necelých 8 bodů.

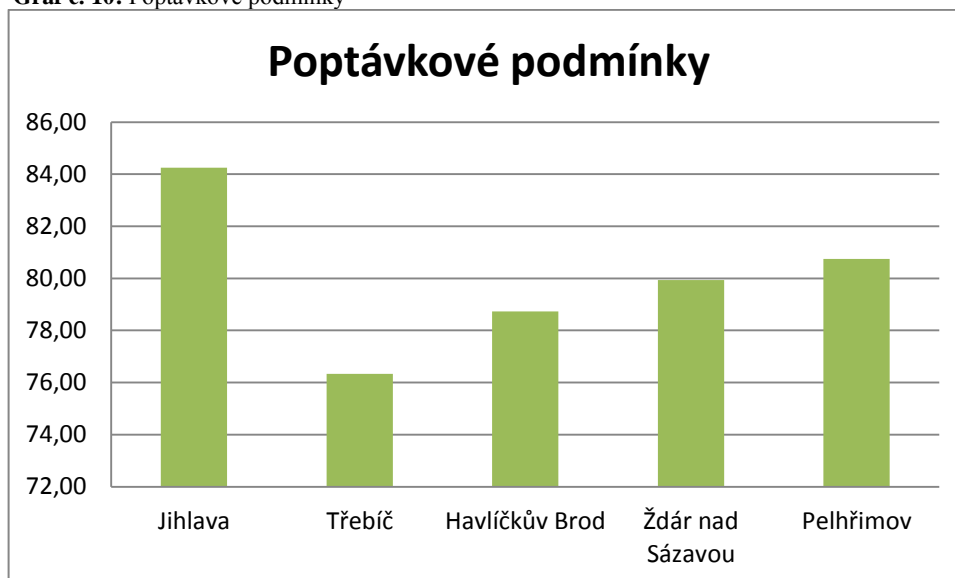
Tabulka č. 15: Poptávkové podmínky

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Ždár nad Sázavou	Pelhřimov
Soulad preferencí návštěvníků s destinací	84,25	76,33	78,74	79,94	80,74
Celkem	84,25	76,33	78,74	79,94	80,74

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Z grafu č. 10 lze přehledně vyčíst výsledné hodnoty v oblasti šetření poptávkové podmínky. S lehkým náskokem se na prvním místě umístil okres Jihlava. Z komparovaných destinací svá očekávání nejméně návštěvníci ztotožnili s realitou v oblasti Třebíčska.

Graf č. 10: Poptávkové podmínky

Zdroj: Vlastní zpracování dat

5.6 Situační podmínky

V oblasti hodnocení situačních podmínek jsou komparovány oblasti, které do jisté míry ovlivňují rozhodnutí do destinace vycestovat. V hodnocení jsou zahrnuty tři subjektivně měřitelné faktory - schopnosti místních podnikatelů, spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem a kvalita zdravotních služeb. Doplněno je o jeden objektivně měřitelný faktor - počet trestných činů.

V celkovém hodnocení si nejlépe vede okres Havlíčkův Brod, který získal nejvíce bodů také v kategorii hodnocení kvalita zdravotních služeb. Druhé místo s dvoubodovým odstupem obsadil okres Žďár nad Sázavou, ten získal nejvíce bodů v oblasti hodnocení spolupráce jednotlivých subjektů cestovního ruchu. Region Pelhřimovska obsadil třetí místo také díky nejlepší situaci v oblasti trestných činů. Předposlední místo získala Jihlava, i když zde návštěvníci hodnotili ze všech posuzovaných oblastí nejlépe spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci. Poslední místo v problematice situačních podmínek na Vysočině získalo Třebíčsko, kdy ani v jedné z posuzovaných oblastí nezískalo prvenství.

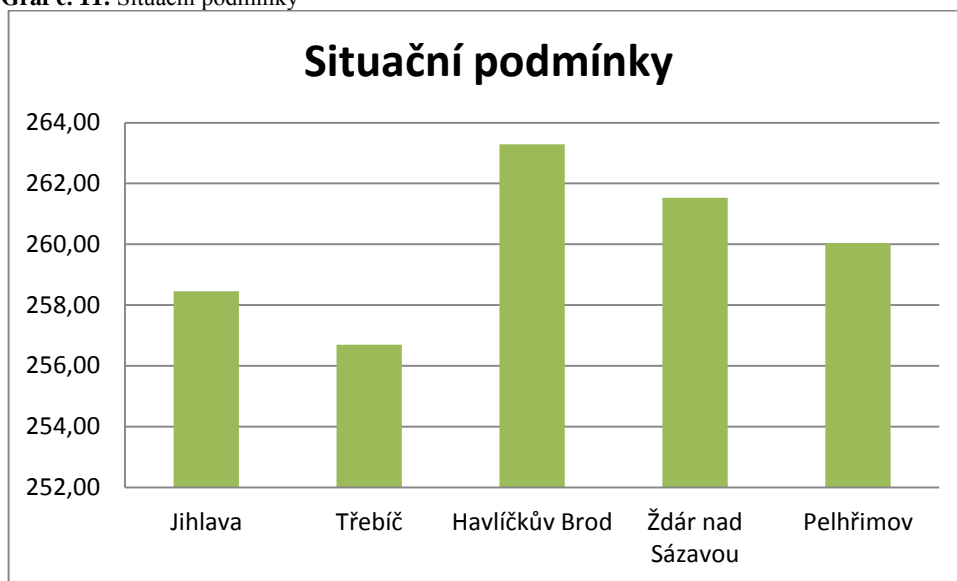
Tabulka č. 16: Situační podmínky

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Kvalita zdravotních služeb	80,25	79,62	82,26	78,16	79,71
Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů CR?	78,31	79,60	80,42	82,72	78,95
Jak hodnotíte spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci?	81,83	77,70	80,22	80,22	80,04
Trestné činy	18,06	19,78	20,39	20,43	21,34
Celkem	258,46	256,69	263,29	261,53	260,04

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Z grafu č. 11 je patrné, že v posuzované oblasti situační podmínky se nejlépe umístil okres Havlíčkův Brod. Má tedy nejlepší předpoklady ze všech komparovaných oblastí Vysočiny, že návštěvník se rozhodne tuto oblast navštívit. Dle celkového hodnocení následují okresy Žďár nad Sázavou, Pelhřimov, Jihlava a Třebíč.

Graf č. 11: Situační podmínky

Zdroj: Vlastní zpracování dat

5.7 Výsledné hodnocení

Tabulka č. 17 představuje četnost umístění destinací v jednotlivých skupinách indikátorů modelu. Ten pomáhá určit nejvíce konkurenceschopnou destinaci v rámci kraje Vysočina. Dle popsaného modelu se nejvíce konkurenceschopnou oblastí v rámci komparovaných okresů stává region Jihlavský. Ten uspěl hned ve 4 z 6 posuzovaných oblastí a v celkovém hodnocení získal 10 bodů. Se ztrátou pouhých třech bodů se na druhém místě umístil okres Žďár nad Sázavou, ten prokázal celkovou vyrovnanost výsledků a nejvíce bodů získal především v oblastech materiálně technické základny cestovního ruchu.

S jistým odstupem od prvních dvou destinací se na třetím místě umístil okres Havlíčkovobrodský se ziskem 20 bodů. První místo získal v oblasti situační podmínky, nicméně v jedné z kategorií naopak zaujmul místo poslední. S celkovým počtem 23 bodů se na čtvrtém místě modelu umístil okres Třebíč. Dle mého názoru má tato destinace větší potenciál, než kterého dosahuje a v dalších obdobích by právě sem mělo směřovat větší úsilí a to nejen finanční.

Na posledním místě s celkovým počtem 24 bodů se umístil region Pelhřimovský a zaostává tak za Třebíčí pouze o jediný bod. Oblast bývá v rámci celé Vysočiny často neopodstatněně opomíjená. Svým podhorským rázem, nejnižším počtem obyvatelstva a nejnižší hustotou obyvatel ze všech okresů Vysočiny nabízí mnoho možností pro rozvoj cestovního ruchu a turismu na tomto území.

Tabulka č. 17: Četnost umístění v jednotlivých skupinách faktorů modelu

	1	2	3	4	5	Celkem	Pořadí
Jihlava	4	1	0	1	0	10	1.
Třebíč	0	1	1	2	2	23	4.
Havlíčkův Brod	1	0	2	2	1	20	3.
Žďár nad Sázavou	1	3	2	0	0	13	2.
Pelhřimov	0	1	1	1	3	24	5.

Zdroj: Vlastní zpracování dat

6 Závěr

Cestovní ruch je dynamicky se vyvíjející odvětví, kde je potřeba neustále reagovat na potřeby moderní doby a na stále se měnící preference spotřebitelů. Jedná se o velmi konkurenční prostředí, kde je nutné podnikat neustálá opatření pro zvýšení konkurenceschopnosti. Státy, které umějí využít své schopnosti a předpoklady, spojené s cestovním ruchem, bývají konkurenceschopnější než regiony, které této problematice nevěnují tolik pozornosti. Podstatnou funkci zaujímá pojetí strategie a politiky. Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu je úzce propojena s konkurenceschopností celé země. Postavení České republiky v porovnání s ostatními zeměmi světa je dle hodnocení TTCI poměrně dobré, i když si v celkovém hodnocení v roce 2017 pohoršila o 2 místa na 39. pozici. Podle světového ekonomického fóra potenciál českého turistického ruchu sráží kategorie zabývající se přístupem k přírodním zdrojům. V té se zohledňuje množství národních parků nebo počet přírodních druhů. Obecně jsou přitahovány oblasti bohaté na historické, umělecké a kulturní památky, přírodní rezervace a kulturu.

V literární rešerži je pomocí zahraničních i tuzemských autorů přiblížena problematika cestovního ruchu, rozebrány pojmy konkurenceschopnost, destinace a destinační management. Práce přináší pohled na jednotlivé modely měření konkurenceschopnosti destinace. V praktické části je popsána charakteristika kraje a jednotlivých okresů, které jsou v práci komparovány, tedy Jihlava, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod a Pelhřimov. Je představen model vlastního výzkumu a indikátory modifikovaného modelu, které jsou rozděleny na dvě skupiny. Subjektivně měřitelné faktory nelze číselně kvantifikovat, tudíž v práci pro jejich vyhodnocení slouží dotazníkové šetření. Objektivně měřitelné indikátory se kvantifikovat dají.

Dle popsaného modelu se nejvíce konkurenceschopnou oblastí v rámci komparovaných okresů stal okres Jihlava, tedy krajský okres. Ten uspěl hned ve 4 z 6 posuzovaných oblastí a v celkovém hodnocení získal 10 bodů. Se ztrátou pouhých třech bodů se na druhém místě umístil okres Žďár nad Sázavou, který těží především ze svých přírodních předpokladů. Jako nejméně konkurenceschopným regionem byl stanoven okres Pelhřimov. Ten bývá v rámci celé Vysočiny často neopodstatněně opomíjen. Svým podhorským rázem, nejnižším počtem obyvatelstva a nejnižší hustotou obyvatel ze všech okresů Vysočiny nabízí mnoho možností

pro rozvoj cestovního ruchu a turismu na tomto území. Je úkolem organizací zainteresovaných v dané problematice, aby právě na tento region bylo zacíleno více prostředků.

V práci jsou rozebrány indikátory, které jsou nejvíce slabými stránkami okresů. Zde se nachází prostor pro zlepšení atraktivnosti jednotlivých destinací, ale také celého kraje Vysočina, který leží na jakési vnitřní periferii a bývá často opomíjen. Výsledky výzkumu mohou sloužit pro krajskou a obecní samosprávu, ale také pro destinační společnosti a pro podnikatele v cestovním ruchu. Zde mohou lépe identifikovat slabé stránky v oblasti cestovního ruchu, na které se v rámci rozvojových strategií mohou zaměřit. Obecně je nevýhodou Vysočiny, že turista, který sem dorazí, zde zpravidla nepřenocuje. Je nutné zaměřit iniciativu také na tuto problematiku.

7 Seznam použitých zdrojů

a) Odborná literatura

BARTL, H. — SCHMIDT, F.: Destination Management. Institut für regionale Innovation, Wien, 1998.

BENÁKOVÁ, Eva. *Havlíčkobrodsko: turisticko-vlastivědný průvodce obcemi a jejich okolím*. Tišnov: Sursum, 1999. ISBN 80-85799-62-6.

BIEGER, T.: Destinationsstrategien - vom politischen Konsenspapier über die Geschäftsfeldstrategie zur Unternehmensstrategie mit Ausrichtung auf

Kernkompetenzen. In: Jahrbuch der Schweizerischen Tourismuswirtschaft 1995/96, 1995, St. Gallen

BIEGER, T. 2010. *Tourismuslehre – Ein Grundriss*. Bern : HauptVerlag, 2010, 3.vydání, 322 s. ISBN 978-3-8252-2536-0.

CROUCH, Geoffrey a Brent RITCHIE. A model of destination competitiveness sustainability: Brazilian perspectives. 2010

CZECH TOURISM: *Udržitelný cestovní ruch*, [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.eden-czechtourism.cz/udrzitelny-cestovni-ruch/>

DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie*. Praha: Knižní klub, 2009. ISBN 978-80-242-2580-7.

DVOŘÁČEK, Petr. *České památky UNESCO*. Praha: Fragment, 2008. ISBN 978-80-253-0754-0.

DWYER L., KIM Ch.: Destination Competitiveness: Determinants and Indicators, *Current Issues in Tourism*, [online], [cit. 25. listopad 2014], 2003, 6:5, Dostupné na: <http://www.tandfonline.com/loi/rcit20>

FOLTÝN, I.: Metodologické aspekty měření konkurenceschopnosti v zemědělství. Sborník mezinárodní konference “Předpoklady a možnosti konkurenceschopnosti zemědělství“, MZLU Brno, 2000.

GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-251-2595-3.

HEATH, Ernie. *Towards a model to enhance destination competitiveness: A Southern African perspective* [online]. 2003 [cit. 2018-01-28].

HOLEŠINSKÁ, Andrea. *Destinační management, aneb, Jak řídit turistickou destinaci*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4500-2.

HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, c2003. Expert (Grada). ISBN 80-247-0202-9.

KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou po 1. 1. 2003. Praha : Linde, 2003*. ISBN 80-7201-403-X

KRATINOVÁ, Vlasta, Bohumil SAMEK a Miloš STEHLÍK. *Telč: Historic Town of South Moravia*. Ilustroval Jaroslava LENCOVÁ, ilustroval Augustin ŠIK. Praha: Odeon, 1992. Monuments. ISBN 80-207-0380-2.

KORÁB, Stanislav. *Lipnice nad Sázavou a okolí: Východočeský kraj, okres Havlíčkův Brod*. Ilustroval František MALEČEK. Praha: Merkur, 1983.

LANGEROVÁ, Blanka. *Vítejte v kraji Vysočina: Welcome to the Vysočina Region = Willkommen im Bezirk Vysočina*. Praha: ACR Alfa, 2004. Vítejte!. ISBN 80-86408-11-6.

PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3750-8.

PALATKOVÁ, M.: *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. Praha, Grada Publishing, 2006.

PALATKOVÁ, M., ZICHOVÁ, J. 2014. *Ekonomika turismu*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3643-3.

PERGLER, Jan. *Kraj Vysočina*. Praha: Kartografie, c2004. *Průvodce po České republice (Kartografie)*. ISBN 80-7011-735-4.

PLCHOVÁ, Božena. *Konkurenceschopnost v mezinárodním prostředí*.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3

TRNKOVÁ, Olga. *Území a cestovní ruch*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1993. ISBN 80-7079-123-3.

URBAN, Vítěk. *Vysočina*. Brno: Computer Press, 2008. Kam na víkend. ISBN 978-80-251-2053-8.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

b) Internetové zdroje

CROES, Robertico. 2005. Value as a Measure of Tourism Performance in the Era of Globalization: Conceptual Considerations and Empirical Findings. *Tourism Analysis* 9 (4): 255-67.

GO, Frank M. a Robert GOVERS, 2000. Integrated Quality Management for Tourist Destinations: A European Perspective on Achieving Competitiveness, *Tourism Management* [online]. Elsevier, svazek 21, č. 1, str. 79-88, [2018-02-25]. Dostupné z:

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261517799000989>

HASSAN, Salah S., 2000. Determinants of Market Competitiveness in an Environmentally Sustainable Tourism Industry. *Journal of Travel Research* [online]. Svazek 38, č. 3, str.239-245. [2018-02-25]. Dostupné z: <http://jtr.sagepub.com/content/38/3/239.abstract>

Charakteristika okresu Třebíč [online]. Praha: ČSÚ, 2013 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_okresu_trebic

Charakteristika okresu Jihlava [online]. Praha: ČSÚ, 2012 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_okresu_jihlava

Charakteristika okresu Havlíčkův Brod [online]. Praha: ČSÚ, 2012 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_okresu_havlickuv_brod

Charakteristika okresu Žďár nad Sázavou [online]. Praha: ČSÚ, 2012 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_okresu_zdar_nad_sazavou

Charakteristika okresu Pelhřimov [online]. Praha: ČSÚ, 2012 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xj/charakteristika_okresu_pelhrimov

Javořice [online]. Praha: Turistika.cz, 2005 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/javorice-vrchol/detail>

Kudyznudy.cz [online]. Praha: Kudy z nudy, 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/>

LOŠŤÁK, Michal. *Sociální a regionální rozvoj: Elektronický učební text* [online]. Praha, 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://moodle.czu.cz/pluginfile.php/696226/mod_resource/content/12/elektronick%C3%BAD%20u%C4%8Derbn%C3%AD%20text-MG-2017-01.pdf. Elektronický učební text. ČZU.

MIHALIC, Tanja, 2000. Environmental Management of a Tourist Destination: A Factor of Tourism Competitiveness. *Tourism Management* [online]. Elsevier, svazek 21, č. 1, str. 65-78, [2018-02-25]. Dostupné z: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261517799000965>

Národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step [online]. Praha: AOPK ČR, 2016 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPR_mohelenska_hadcova_step_cz

Pernštejn [online]. Praha: Porta, 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.hrad-pernstejn.eu>

Přírodní rezervace Velký pařezitý rybník [online]. Jihlava: Vysočina Tourism, 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.region-vysocina.cz/prirodni-rezervace-velky-parezity-rybnik-cx619>

Statistická ročenka [online]. Praha: ČSÚ, 2016 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721603.pdf/cba78096-1cf5-4fde-b20a-3074b2f135f9?version=1.0>

Výletník.cz [online]. Praha: Vyletnik.cz, 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.vyletnik.cz/>

Vysočina Tourism [online]. Jihlava: Vysočina Tourism, 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.vysocinatourism.cz/>

8 Přílohy

Příloha č. 1: Konceptní model Ritchie a Crouch

Jednotlivé determinanty Konceptního modelu (Ritchie a Crouch)		
Základní zdroje a lákadla	Poloha a klima Kultura a historie Tržní vazby Mix aktivit Speciální akce Zábava Suprastruktura cestovního ruchu	Etnické Náboženské Obchodní Sportovní Kulturní Karneval Slavnosti Divadla Koncerty Opera Cirkus Ubytování Stravování Doprava
Popůrné zdroje a faktory	Infrastruktura Podpůrné zdroje Podnikání Přístupnost destinace Dostupnost zdrojů Pohostinnost Politická vůle	Lidský kapitál Výzkum a vzdělání Finanční instituce Veřejné služby Konkurence Spolupráce Inovace Investice Příjem Letecká doprava Viza a povolení Pláže Hory Národní parky Jezera a řeky
Politika destinace, rozvoj a plánování	Definice systému Filozofie společnosti Vize destinace Kontrola Analýza konkurence/spolupráce	

	Umístění Rozvoj Monitoring a evaluace	
Řízení destinace	Marketing Provozní zkušenosti Informace/výzkum Organizace destinačního managementu Finance a rizikový kapitál Rozvoj lidských zdrojů Návštěvnický management Krizový management	Kvalita služeb Pravidelný monitoring spokojenosti návštěvníků
Umocňující a zesilující faktory	Lokalita Vzájemné vztahy mezi destinacemi Bezpečnost a zabezpečení Povědomí a image Náklady Kapacita destinace	Kriminalita Přírodní katastrofy Zdravotní služby Kvalita pitné vody Náklady na transport do a z destinace Měnový kurz a náklady na směnu Místní náklady na zboží a služby

Zdroj: CROUCH, Geoffrey a Brent RITCHIE. *A model of destination competitiveness sustainability: Brazilian perspectives.* 2010

Příloha č. 2: Integrovaný model Larry Dwyer a Chulwon Kim

Jednotlivé determinanty Integrovaného modelu Dwyer a Chulwon		
Zděděné zdroje	<p>Přírodní zdroje</p> <p>Kulturní dědictví</p>	<p>Poloha</p> <p>Klíma</p> <p>Flóra a fauna</p> <p>Scenérie</p> <p>Kuchyně</p> <p>Řemesla</p> <p>Jazyky</p> <p>Zvyky</p> <p>Historické památky</p> <p>Tradice</p> <p>Hudba</p> <p>Tanec</p>
Vytvoření zdroje	<p>Infrastruktura cestovního ruchu</p> <p>Speciální akce</p> <p>Dostupnost aktivit</p> <p>Zábava</p> <p>Nakupování</p>	<p>Ubytování</p> <p>Stravování</p> <p>Doprava</p> <p>Atrakce</p> <p>Velkoobchody</p> <p>Cestovní kanceláře</p> <p>Královská svatba</p> <p>Wimbledon tenis</p> <p>Karneval v Riu</p> <p>Letní aktivity</p> <p>Zimní aktivity</p> <p>Vodní sporty</p> <p>Noční život</p> <p>Zážitky</p> <p>Ekoturistiky</p> <p>Cyklistika</p> <p>Divadla</p> <p>Filmové festivaly</p>
Podpůrné faktory	<p>Infrastruktura (obecná)</p>	<p>Dopravní síť</p> <p>Letiště</p> <p>Železniční síť</p> <p>Autobusová doprava</p> <p>Dodávky vody</p>

	Kvalita služeb	Telekomunikace Kanalizace Finanční služby Elektrické sítě Kvalita turistických zařízení Kvalita výkonnosti zaměstnanců Pohostinnost rezidentů
	Dostupnost destinace	Frekvence a kvalita přístupu (automobil, letadlo, autobus, vlak, lodní doprava) Regulace v letecké dopravě Viza a povolení Kapacita letišť
	Pohostinství	Příjem místních obyvatel Ochota poskytovat turistům informace Turistické pokyny a informace Dobré značení
	Vazby v destinaci	Etnické vazby Obchodní vazby Ekonomické a sociální vazby Imigrační vlny Společná kultura a jazyk Společné náboženství
Destinanční management	Destinační management organizace	Spolipráce Poskytování informací Monitoring a hodnocení
	Řízení marketingu destinace	Rozvoj image destinace Vytvoření povědomí o destinaci a jejich specifických produktech a službách, které nabízí Identifikace vysokých výnosů založených na návštěvnicích Rozvoj vazeb s velkoobchodníky a maloobchodníky Konkurenčně cenově výhodný balíček založený na přáních a potřebách návštěvníků
	Politika destinace, plánování a rozvoj	Řízení lidských zdrojů

	Rozvoj lidských zdrojů Environmentální management	
Poptávkové podmínky	Povědomí o destinaci Vnímání Preference	
Situační podmínky	poloha destinace Konkurenční (mikro) prostředí Globální (makro) prostředí Bezpečnost a zabezpečení Cenová konkurenceschopnost	Firemní schopnosti Strategie firem (tvorba aliancí) Konkurenční prostředí Politické síly Ekonomické síly Technologické síly Politická stabilita Korupce policie/služeb Kvalita hygieny Vypuknutí nemoci Kvalita a dostupnost zdravotních služeb Vnímání hodnoty Náklady na zážitky

Zdroj: DWYER, Larry a Chulwon KIM. Destination Competitiveness: Determinants nad Indicators. Current Issues in Tourism [online].2003.

Příloha č. 3: Vzorový dotazník pro zjištění subjektivních faktorů

Dotazník k diplomové práci

**KONKURENCESCHOPNOST DESTINACÍ CESTOVNÍHO RUCHU V KRAJI
VYSOČINA**

Dobrý den,

jsem tazatel provádějící monitoring spokojenosti turistů a domorodců v jednotlivých regionech kraje Vysočina. Můžete prosím věnovat několik minut Vašeho času dotazníku, který právě držíte v rukou? **Dotazník je zcela anonymní a slouží pouze pro potřeby diplomové práce** studenta Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze.

Dotazník vyplňujete pro region:

1. Jihlavsko
2. Třebíčsko
3. Žďársko
4. Havlíčkobrodsko
5. Pelhřimovsko

V regionu jste:

1. Turista
2. Místní obyvatel

Respondent je:

1. Muž
2. Žena

Věková kategorie:

1. do 25 let
2. 26 – 34 let
3. 35 – 49 let
4. 50 – 59 let
5. 60 a více let

Dosažené vzdělání

1. Základní
2. Vyučení bez maturity
3. Středoškolské s maturitou
4. Vysokoškolské

Jak hodnotíte ... v tomto regionu?

V následujících otázkách označte odpověď vždy v jednom řádku. Hodnotíte známkou 1-6. **1-výborně, 2-nadprůměrně, 3-průměrně, 4-podprůměrně, 5-nedostatečně, 6-nedokážu posoudit**

	1	2	3	4	5	6
kvalitu ubytovacích zařízení						
možnost výběru ubytovacích zařízení						
kvalitu stravovacích zařízení						
možnost výběru stravovacích zařízení						
přístup zaměstnanců v cestovním ruchu						
kvalitu dopravního spojení v regionu	autobusová					
	železniční					
	automobilová					
	MHD					
frekvence dopravního spojení v regionu	autobusová					
	železniční					
	MHD					
dostupnost atraktivit v regionu						
pohostinnost místních obyvatel						
ochota místních obyvatel poskytovat informace						
kvalita zdravotních služeb						
dostupnost bankomatů v regionu						

Následující otázky ohodnoťte jako ve škole na stupnici 1-5.

	1	2	3	4	5	neumím posoudit
Jsou dle Vašeho názoru turistické atraktivity v regionu dobře značené?						
Jak hodnotíte spolupráci jednotlivých subjektů CR v regionu? (infocentra, hotely, restaurace atp.)						
Jak hodnotíte dostupnost informací o regionu na internetu?						
Jak splnila destinace Vaše očekávání?						
Jak uspokojil pobyt v destinaci Vaše očekávání?						
Jak hodnotíte v destinaci spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem?						

Děkuji za vyplnění dotazníku.

Bc. Miroslav Musil

Příloha č. 4: Přírodní zdroje

Jihlava (11)		
Čeřínek	Štamberk	Velký špičák
Hojkovské rašeliniště	Údolí Brtnice	Vysoký kámen
Javořice	Velký pařezitý rybník	Zhejral
Roštýnská obora	Vodní nádrž Nová Říše	
Třebíč (10)		
Hájky	Mohelenská hadcová step	Syentínové skály u Pocoucova
Jalovec	Rokytná	Údolí Oslavy
Klučovská hora	Střední Pojihlaví	Wilsonova skála
Vodní nádrž Dalešice		
Havlíčkův Brod (5)		
Chuchelská stráň	Stvořidla	Zlatá louka
Ranská jezírka	Údolí Doubravy	
Žďár nad Sázavou (17)		
Bílá skála	Karasín	Světnovské údolí
Branty	Lisovská skála	Štarkov
Černá skála	Malinská skála	Tisůvka
Čtyři palice	Pasecká skála	Vír
Dářko	Prosička	Žákova hora
Děvět skal	Radotínské rašeliniště	
Pelhřimov (7)		
Borky	Lipické údolí	Údolí potoka u Dolské myslivny
Huťský potok	Vodní nádrž Trnávka	
Ivaniny rybníčky	Vodní nádrž Želiv	

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 5: Památkové objekty

Jihlava (11)		
Jihlava	Rozhledna Babylón	Zámek Puklice
Klášter Brtnice	Telč	Zřícenina hradu Janštejn
Polná	Tvrz Černíč	Zřícenina hradu Rokštejn
Roštejn	Zámek Krasnice	
Třebíč (6)		
Ghetto Jemnice	Větrný mlýn Budišov	Zámek Moravské Budějovice
Třebíč	Zámek Jaroměřice nad Rokytnou	Zámek Náměšť nad Oslavou
Havlíčkův Brod (11)		
Havlíčkův Brod	Zámek Chotěboř	Zámek Ronov nad Sázavou
Hrad Ledec nad Sázavou	Zámek Maleč	Zámek Světlá nad Sázavou
Tvrz Okrouhlice	Zámek Nový Studenec	Zřícenina Chřenovice
Zámek Golčův Jeníkov	Zámek Přibyslav	
Žďár nad Sázavou (8)		
Hradiště Hrbov	Zřícenina hradu Pyšolec	Zřícenina hradu Zubštejn
Rozhledna Karasín	Zámek Velké Meziříčí	Hradiště Zvole
Zámek Nové Město na Moravě	Zelená Hora	
Pelhřimov (8)		
Zámek Černovice	Zámek Pacov	Zřícenina Rozkoš
Zámek Kamenice nad Lipou	Zámek Pelhřimov	Zámek Skryšov
Kostel Lidmaň	Tvrz Proseč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 6: Historické památky a zajímavosti

Okres	Nemovité památky	Body za návštěvnost	Body celkem
Jihlava	938	30	968
Třebíč	535	70	605
Havlíčkův Brod	378	0	378
Žďár nad Sázavou	631	0	631
Pelhřimov	492	0	492

Zdroj: Vlastní zpracování, (hodnoty dostupné z: MonumNet. Národní památkový ústav[online]. 2015)

Příloha č. 7: Ubytovací zařízení

	Počet HUZ	Hotel 5*	Hotel 4*	Ostatní hotely	Penzion	Kemp	Chatová osada a turistická ubytovna	Ostatní
Jihlava	71	0	6	13	23	2	14	13
Třebíč	83	0	5	18	27	7	15	11
Havlíčkův Brod	70	1	1	11	26	5	11	15
Žďár nad Sázavou	150	0	4	31	50	13	16	36
Pelhřimov	85	0	4	13	20	7	14	27

Zdroj: Vlastní zpracování dat (Dostupné z ČSÚ, 2016)

Příloha č. 8: Ubytovací zařízení body celkem

	Body celkem
Jihlava	185
Třebíč	220
Havlíčkův Brod	165
Žďár nad Sázavou	389
Pelhřimov	207

Zdroj: Vlastní zpracování (Dostupné z ČSÚ, 2016)

Příloha č. 9: Turistická centra

Oblast	Turistické informační centrum	Město
Jihlavsko (6)	Turistické informační centrum Jihlava	Jihlava
	Turistické informační centrum Řásná	Řásná
	Informační středisko Telč	Telč
	Panský dvůr Telč	Telč
	Informační centrum Polná	Polná
	Turistické informační centrum Třešť	Třešť
Třebíčsko (4)	Turistické informační centrum Moravské Budějovice	Moravské Budějovice
	Informační centrum Náměšť nad Oslavou	Náměšť nad Oslavou
	Turistické informační centrum Jemnice	Jemnice
	Turistické informační centrum Národní dům Třebíč	Třebíč
Havlíčkovsko (3)	Informační centrum Chotěboř	Chotěboř
	Informační centrum ÚM Krucemburk	Krucemburk
	Kulturní zařízení města Přibyslav	Přibyslav
Žďársko (5)	Turistické informační centrum Bystřice nad Pernštejnem	Bystřice nad Pernštejnem
	Informační centrum Nové město na Moravě	Nové město na Moravě
	Informační centrum a Klub kultury Velká Bíteš	Velká Bíteš
	Informační centrum Velké Meziříčí	Velké Meziříčí
	TIC Westernové městečko Zvole	Zvole
Pelhřimovsko (4)	Turistické informační centrum Humpolec	Humpolec
	Informační středisko města Kamenice nad Lipou	Kamenice nad Lipou
	Turistické informační centrum Pelhřimov	Pelhřimov
	Kulturní zařízení města Počátky	Počátky

Zdroj: Vlastní zpracování

(Dostupné z: <http://www.aticcr.cz/kraj%2Dvysocina/os1013/p1=2307>)

Příloha č. 10: Technické památky

Jihlava (5)		
Historický Brněnský most Jihlava	Městská elektrárna Polná	Židovský most Brtnice
Jihlavské katakomby	Parní mlýn Telč	
Třebíč (8)		
Babylon	Mohelenský mlýn	Vodní elektrárna Dalešice
Historický vodovod Jemnice	Pivovar Dalešice	Vodní nádrž Mohelno
JE Dukovany	Továrna Tusculum	
Havlíčkův Brod (2)		
Středověký kamenný most Ronov	Středověká škola Přibyslav	
Žďár nad Sázavou (3)		
Pilská vodní nádrž	Vodní nádrž Vír	Šlakhamr
Pelhřimov (3)		
Vodní nádrž Sedlice	Vodní nádrž Trnávka	Železniční trať Jindřichův Hradec-Obrataň

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 11: Divadla

Oblast	Název divadla	Město
Jihlavsko (2)	Horácké divadlo	Jihlava
	DIOD - divadlo otevřených dveří	Jihlava
Třebíčsko (1)	Divadlo Pasáž	Třebíč
Havlíčkovobrodsko (1)	KD Ostrov	Havlíčkův Brod
Žďársko (1)	Divadlo Šiklův mlýn	Zvole nad Pernštejnem
	Městské divadlo	Žďár nad Sázavou
Pelhřimovsko (1)	Divadlo Lubomíra Lipského	Pelhřimov
	MD Máj	Pelhřimov

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 12: Muzea a galerie

Oblast	Název	město
Jihlavsko (9)	Muzeum Vysočiny Jihlava	Jihlava
	Chadimův mlýn	Horní Dubenky
	Muzeum autíček	Brtnice
	Muzeum Vysočiny Jihlava, pob. Telč	Telč
	Muzeum Tesla	Třešť
	Expozice Spolku přátel betlémů v Třešti	Třešť
	Muzeum betlémů Třešť	Třešť
	Muzeum Vysočiny Jihlava, pob. Třešť	Třešť
	Muzeum techniky Telč	Telč
	Oblastní galerie Vysočiny Jihlava	Jihlava
Třebíčsko (4)	Muzeum Vysočiny Třebíč	Třebíč
	Malovaný dům	Třebíč
	Rámování galerie Čapek	Třebíč
	Muzeum řemesel	Moravské Budějovice
Havlíčkobrodsko (3)	Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod
	Janáček Galerie	Přibyslav
	Galerie výtvarného umění	Havlíčkův Brod
Žďársko (6)	Muzeum Nové generace	Žďár nad Sázavou
	Regionální muzeum města Žďáru nad Sázavou	Žďár nad Sázavou
	Modelové království Žďár nad Sázavou	Žďár nad Sázavou
	Horácké muzeum	Nové město na Moravě
	Muzeum Velké Meziříčí	Velké Meziříčí
	Horácká galerie	Nové město na Moravě
Pelhřimovsko (6)	Muzeum Vysočiny Pelhřimov	Pelhřimov
	Muzeum rekordů a kuriozit	Pelhřimov
	Muzeum strašidel	Pelhřimov
	Pelhřimovské peklo	Pelhřimov
	Galerie M	Pelhřimov
	Dub Gallery	Pelhřimov

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 13: Lázeňství

Jihlava (0)
Třebíč (0)
Havlíčkův Brod (0)
Žďár nad Sázavou (0)
Pelhřimov (0)

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 14: Folklor

Lidové tradice	Lidová řemesla a výrobky	Folklórní festivaly	Etnografický subregion
Jihlava (8)			
Jihlavský havířský průvod	Betlémy v Třešti	Evropské setkání folklórních souborů Telč	Jihlavský jazykový ostrov
Morový průvod v Brtnici			
Skřipácká muzika			
Soubor Podjavořičan			
Telč			
Soubor Vysočan			
Třebíč (8)			
Slavnost Barchan Jemnice	Betlémy v Třebíči	Folklórní festival Setkání na Podhorácku	Nářečí na Třebíčsku
Bramborobraní Třebíč	Vesnická památková rezervace Dešov		
Folklórní soubor Třebičan			
Obchůzka královniček Velká Bíteš			
Havlíčkův Brod (2)			
Folklórní soubor Kalamajka		Folklórní festival Horácko zpívá a tančí Světla nad Sázavou	
Žďár nad Sázavou (3)			
	Sklářství		
	Soubor lidové architektury Křižánky		
	Soubor lidové architektury Ubušíněk		
Pelhřimov (1)			
Folklórní taneční soubor Podskalák, Kamenice nad Lipou			

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 15: Kina

Jihlava (6)		
CineStar, Jihlava	Kino Dukla, Jihlava	Kino Panorama, Luka nad Jihlavou
Kino Dolní Cerekev, Dolní Cerekev	Kino Máj, Třešť	Kino Polná, Polná
Třebíč (2)		
Kino Jupiter, Velké Meziříčí	Kino Pasáž, Třebíč	
Havlíčkův Brod (4)		
Kino Ostrov, Havlíčkův Brod	Kino Přibyslav, Přibyslav	Městské Kino Kytice, Světlá nad Sázavou
Kino Chotěboř, Chotěboř		
Žďár nad Sázavou (2)		
Kino Krucemburk, Krucemburk	Kino Vysočina, Žďár nad Sázavou	
Pelhřimov (3)		
Kino Vesmír, Pelhřimov	Kino Humpolec, Humpolec	Kino Počátky, Počátky

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 16: Letní aktivity

Jihlava (34)		
Naučné stezky (23)	Cyklotrasy (9)	Agroturistika (2)
Brtnická stezka Čerřínek Hornické naučná stezka Hudební osobnosti Jihlavy Jihlavská pevnost Lesní NS Chaloupky Lipky Městem Třešť NS Josefa Klementa Otokara Březiny Pěšky krajem malíře F.M.Nágl Pivovarská naučná stezka Po stopách K.H. Borovského Podivuhodná setkání E. Sternbachové Pojd' s námi do přírody Pojmannova stezka Poznej kraj pod Javořicí Roštýnská obora Stará plovárna Špičák Údolím Jihlávky na Aleje Velký pařezitý rybník	Jihlava - jižní okruh Jihlava - severní okruh Velký okruh přes Čerřínek Z Jihlavy do Luk a zpět Z Telče do Dačic Z Telče do Nové Říše Z Telče do Slavonic Z Telče na Javořici Z Třeště na Roštejn	Dvůr v Borovné Hospodářský dvůr Bohuslavice
Třebíč (58)		
Naučné stezky (16)	Cyklotrasy (33)	Agroturistika (9)
Bažantnice Graselova stezka Horniny a minerály Třebíče Hrotovicko K novým rybníkům Lesní NS Chaloupky Mařenka Mohelenská hadcová step Nové Syrovice NS Lesopark Sádek NS po Jaroměřicích nad Rokytinou Otokara Březiny Po mlýnech Po stopách opatů a rabínů Přírodní bohatství městského parku Hrádek Vinařská naučná stezka Sádek	Bělina-Krokočín-Lesní Jakubov Energetická cyklostezka Hornická cyklostezka Jaroměřice n. Rokytinou-Želetava Jihlava-Třebíč-Raabs Kramolín-Trnava Mladotice-Spytice Mlynářská stezka Mohelno-Náměšť Moravské Budějovice-Dalešice Naloučany-Dunáčky Nárameč-Náměšť Nárameč-Přibyslavice Pivovarská cyklostezka Trnava-Nárameč-Mohelno Třebíč-k Padvrtovu mlýnu Třebíč-přes Sokolí do Starče Třebíč-východní okruh Vaněč-Pyšel-Kojatín-Valdík Velká Bíteš-Skřípský mlýn Velkopolský dvůr-Rapotice Vladislav-Hartvíkovice Z Brtnice do Okříšek	Apartmán Martinhof Centrum Sádek Dvůr Střítež Chaloupky Kozí farma dvůr Ratibořice Penzion farma Kundratice Penzion Padrtův Mlýn Ranč Vápenka U kapličky

	<p>Z Brtnice na Rokštejn Z Dalešic přes Lipník Z Hrotovic do Rouchovan Z Krumlova do Mohelna Z Moravských Budějovic do Jaroměřic Z Moravských Budějovic na hrad Bítov Z Náměště přes Budišov Z Třebíče do Bransouze Z Třebíče do Starče Z Třebíče přes Trnavu Z Velké Bíteše přes Březník</p>	
Havlíčkův Brod (39)		
Naučné stezky (8)	Cyklotrasy (25)	Agroturistika (6)
<p>Bohuslava Reynka Krajem Jana Zrzavého O koních Romana Podrázského Sobiňov Stezka poznání Štoky Údolím Doubravy</p>	<p>Havlíčkův Brod-Jilem-Smyk HB-Šlapanov-HB Chotěboř-Běstvína Chotěboř-Česká Bělá Chotěboř-Podmoklany Chotěbořsko Jilem-Štoky Kolem Světlé Krajem Jana Žižky Krajem Mahlera a Haška Křemenice-Světlá Ledečský okruh do Zbýšova Libice-Golčův Jeníkov Proti proudu Sázavy Přes kemenné mosty Přes Vysoký kámen na Vysokou horu Radostín-Libice Údolím Doubravy Uhelná Příbram-Vilémov Z Golčova Jeníkova do Třemošnice Z HB do Humpolce Z Humpolce do Ledče Z Pávova do Přibyslavi Ždírec nad Doubravou-Štěpánov Železnými horami</p>	<p>Agroklub Na radosti Džekův ranč Farma Eden Farma Mansberk Jezdecký klub Cavalier Statek Vysoké</p>
Žďár nad Sázavou (51)		
Naučné stezky (20)	Cyklostezky (26)	Agroturistika (5)
<p>Babín Babinské údolí Borovice lánská Krátká Metodka Milovská naučná stezka Naše stromy Nesměřské údolí NS Kolem Zelené hory</p>	<p>Brušovec - Plaňkovka České Milovy - Zelený kříž Českomoravská Dalečín - Bystřice nad Pernštejnem Dolní Líšná - Věcov Fryšava - Sykovec Jimramov - Kutiny Kamenec u Poličky - Dalečín Krátká - Milovy</p>	<p>Agroekofarma Kadeřávek Farma u Zoubků JK Blatiny, s.r.o. Selské stavení Věcov Statek Vysoké</p>

NS okolím Bobrové Obrázková cesta lesem Ochoza Přírodním parkem Bohdalovska Svatá hora Svratecká vodohospodářská NS Šebeň Štěpánovský čtyřlístek Tři kníže Už ty mlýny doklapaly Velké Dářko Žákova hora	Mlynářská Nové Město na Moravě - Věžná Odranec - Míchov Polička - Krásné Posázavská Pražská Příbyslav - Košinov Pustá Rybná - Blatky Radostín rozc. - Horní Studenec Řečice - Bohdalec Santiniho Sázava - Střížov Slavkovice - Mirošov Sněžné - Koníkov Sněžné - Kučerův mlýn U Kolonie - Jimramov Unčín - Ubušín Znojmo - Jeseník	
Pelhřimov (26)		
Naučné stezky (15)	Cyklostezky (8)	Agroturistika (3)
Březina Cestou starých soukenických mistrů Čertův hrádek K Pramenům Počátek Křemešník Městské sady Mozaika krajiny Otokara Březiny Po pamětihodnostech Těchobuze Po stopách historie Sovova naučná stezka Stezka po stavebních slozích v Pelhřimově Stražiště Vítězslava Nováka	Horní Cerekev-Čeřínek a zpět Humpoleckem Shocart trasa Z Červené Řečice přes Hořepník Z Kamenice do Nové Včelnice Z Pacova do Černovic Z Pacova do Lukavce Z Pelhřimova do Kamenice nad Lipou	Ekofarma Křišťan Farma Kovář Penzion Myslov

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 17: Zimní aktivity

Jihlava (6)	
Sjezdové lyžování (6)	Běžecské trasy (0)
Čeřínek - 1	
Luka nad Jihlavou - 2	
Mrákotín - 2	
Šacberk - 1	
Třebíč (5)	
Sjezdové lyžování (5)	Běžecské trasy (0)
Ski areál Baby Třebíč - 1	
Fajtův kopec - 2	
Jalovec - 2	
Havlíčkův Brod (17,5)	
Sjezdové lyžování (7)	Běžecské trasy (10,5)
Hluboká - 1	Běžecský areál u sv. Anny Chotěboř - 3 km
Kadlečák - 2	Dolní Sokolovec - chata Doubravka - 9 km
Svatá Anna - 3	Hlinsko - Bílek - 23 km
Vysoká u Havl. Brodu - 1	Chotěboř - Škrdlovice - 31 km
	Okruh Chotěboř I - 11 km
	Okruh Chotěboř II - 14 km
	Ždírec-Bezděkov - 14 km
Žďár nad Sázavou (76,8)	
Sjezdové lyžování (20)	Běžecské trasy (56,8)
Dalečín - 2	Běžecský areál Svatka - 11 km
Dědkov - 1	Bystřice n. P.-Nové Město n. M. - 20 km
Jimramov - 3	Bystřice nad Pernštejnem-Borovinka - 12 km
Karasín - 2	Čachnov-Borová - 37 km
Kovářová - 2	Čachnov-Polička - 21 km
Nové Město na Moravě - 2	Čachnov-Svatka-Polička - 24 km
Nutrie - 2	Dolnohamerský okruh - 4
Olešnice - 2	Hamerský okruh - 7
SK Věžná - 1	Hlinsko-Karlštejn - 24 km
Skiareál Bystré - 2	Jimramov-Bystré - 18 km
Svatka - 1	Jimramov-Kadov - 48 km
	Kadov-Fryšava - 16 km
	Kadov-Studnice - 25 km
	Krásné-Prosíčka 15 km
	Losenický okruh - 4 km
	Milovy-Březiny - 25 km
	Milovy-Sněžné - 24 km
	Nové Město n. M.-Sklené - 25 km
	Nové Město n. M.-Studnice - 23 km
	Polničský okruh - 12 km
	Skalský dvůr - 15 km

Skiareál Dalečín - 21 km
Sněžné-Samotín - 27 km
Spálená trasa - 9 km
Svratka - Hlinsko - 32 km
Svratka-Devět skal - 35 km
Škrdlovický okruh - 9 km
Žďár-Polnička - 25 km
Pelhřimov (1)
Sjezdové lyžování (1) Běžecské trasy (0)
Křemešník - 1

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 18: Sportovní zařízení

	Koupaliště a bazény	Stadiony	Stadiony kryté	Zimní stadiony	Celkem
Jihlava	12	6	2	2	22
Třebíč	10	7	0	5	22
Havlíčkův Brod	9	6	0	2	17
Žďár nad Sázavou	13	4	1	4	22
Pelhřimov	8	8	1	2	19

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 19: Lidský kapitál

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Pracovní síla 2015	59 365	59 815	54 738	61 532	36 982
Počet obyvatel 2015	112 619	111 873	94 649	118 273	72 061
Přepočet na obyvatele	52,71	53,47	57,83	52,03	51,32

Zdroj: Vlastní zpracování, (Dostupné z ČSÚ, 2015)

Příloha č. 20: Finanční instituce

	Bankomaty	Pobočky	Body
Jihlava	38	25	44
Třebíč	25	16	28,5
Havlíčkův Brod	23	9	20,5
Žďár nad Sázavou	17	12	20,5
Pelhřimov	18	10	19

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 21: Zdravotní zařízení

	Ambulantní péče		Nemocnice				Body
	lékaři		lékaři		lůžka		
	celkem	na 1000 obyv.	celkem	na 1000 obyv.	celkem	na 1000 obyv.	
Jihlava	314,0	27,9	143,1	1,3	696,0	6,2	35,4
Třebíč	279,4	24,9	141,0	1,3	531,0	4,7	30,9
Havlíčkův Brod	256,1	27,0	82,2	0,9	534,0	5,6	33,5
Žďár nad Sázavou	324,0	27,3	74,2	0,6	504,0	4,7	32,6
Pelhřimov	171,3	23,7	55,4	0,8	340,0	4,7	29,2
Vysočina celkem	1344,8	26,2	495,9	1,0	2605,0	5,2	

Zdroj: Vlastní zpracování, (dostupné z ČSÚ, 2016)

Příloha č. 22: Trestné činy

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Zjištěné trestné činy	1910	1437	1269	1257	1007
% z celkového počtu TČ v kraji	27,76	20,89	18,44	18,27	14,64
Body	72,24	79,11	81,56	81,73	85,36

Zdroj: Vlastní zpracování, (dostupné z: ČSÚ, 2016)

Příloha č. 23: Imigrační vlny

	Pohyb obyvatelstva v kraji Vysočina			
	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace	Saldo migrace na 1000 obyv.
kraj celkem	4523	5114	-591	-4,9
Jihlava	1041	1072	-31	-0,3
Třebíč	858	1170	-312	-2,8
Havlíčkův Brod	962	1141	-179	-1,9
Žďár nad Sázavou	849	1047	-198	-1,7
Pelhřimov	813	684	129	1,8

Zdroj: Vlastní zpracování, (dostupné z: ČSÚ, 2016)

Příloha č. 24: Výsledky dotazníkového šetření – okres Jihlava

Jihlava	1	2	3	4	5	Neumím posoudit	Body celkem	Průměrná hodnota	Přepočet
Kvalita ubytovacích zařízení	31	35	10	6	5	38	87	2,07	180,00
Možnost výběru ubytovacích zařízení	25	43	19	5	4	29	96	2,17	208,00
Kvalita stravovacích zařízení	46	42	11	6	9	11	114	2,04	232,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	44	48	20	4	3	6	119	1,94	231,00
Přístup zaměstnanců v ČR	35	49	12	5	0	24	101	1,87	189,00
Kvalita autobusové dopravy	15	24	28	6	3	49	76	2,45	186,00
Kvalita železniční dopravy	18	29	19	13	8	38	87	2,59	225,00
Kvalita automobilové dopravy	19	35	18	16	9	28	97	2,60	252,00
Dostupnost atraktivit v regionu	49	36	17	9	4	10	115	1,98	228,00
Pohostinnost místních lidí	54	41	8	6	0	16	109	1,69	184,00
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	42	39	17	3	1	23	102	1,84	188,00
Kvalita zdravotních služeb	19	27	17	4	2	56	69	2,17	150,00
Dostupnost bankomatů v regionu	17	25	39	17	8	19	106	2,75	292,00
Jak hodnotíte značení turistických atraktivit?	34	39	11	8	2	31	94	1,99	187,00
Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů ČR?	16	28	34	6	0	41	84	2,36	198,00
Jak hodnotíte informace o destinaci na internetových stránkách?	36	37	24	4	2	22	103	2,02	208,00
Jak destinace splnila Vaše očekávání?	59	47	8	1	0	10	115	1,57	181,00
Uspokojil pobyt v regionu Vaše požadavky?	54	49	10	2	2	8	117	1,71	200,00
Jak hodnotíte spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci?	29	36	14	4	3	39	86	2,02	174,00

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 25: Výsledky dotazníkového šetření – okres Třebíč

Třebíč	1	2	3	4	5	Neumím posoudit	Body celkem	Průměrná hodnota	Přepočet
Kvalita ubytovacích zařízení	19	44	29	6	4	17	102	2,33	238,00
Možnost výběru ubytovacích zařízení	29	40	26	11	5	8	111	2,31	256,00
Kvalita stravovacích zařízení	25	34	22	15	7	16	103	2,47	254,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	17	24	37	13	11	17	102	2,77	283,00
Přístup zaměstnanců v ČR	37	34	16	4	1	27	92	1,89	174,00
Kvalita autobusové dopravy	26	23	24	7	4	35	84	2,29	192,00
Kvalita železniční dopravy	19	24	6	1	2	67	52	1,90	99,00
Kvalita automobilové dopravy	24	41	27	9	4	14	105	2,31	243,00
Dostupnost atraktivit v regionu	35	37	26	9	0	12	107	2,08	223,00
Pohostinnost místních lidí	47	32	17	4	0	19	100	1,78	178,00
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	39	43	7	1	2	27	92	1,74	160,00
Kvalita zdravotních služeb	21	27	19	7	2	43	76	2,24	170,00
Dostupnost bankomatů v regionu	29	37	31	12	1	9	110	2,26	249,00
Jak hodnotíte značení turistických atraktivit?	27	35	31	6	2	18	101	2,22	224,00
Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů ČR?	25	32	20	9	2	31	88	2,22	195,00
Jak hodnotíte informace o destinaci na internetových stránkách?	39	27	19	9	4	21	98	2,10	206,00
Jak destinace splnila Vaše očekávání?	36	27	23	17	6	10	109	2,36	257,00
Uspokojil pobyt v regionu Vaše požadavky?	45	38	15	6	2	13	106	1,89	200,00
Jak hodnotíte spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci?	15	37	11	14	5	37	82	2,48	203,00

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 26: Výsledky dotazníkového šetření – okres Havlíčkův Brod

Havlíčkův Brod	1	2	3	4	5	Neumím posoudit	Body celkem	Průměrná hodnota	Přepočet
Kvalita ubytovacích zařízení	34	42	27	13	3	10	119	2,24	266,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	39	44	19	13	3	11	118	2,13	251,00
Kvalita stravovacích zařízení	33	37	14	11	7	27	102	2,24	228,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	36	45	16	7	6	19	110	2,11	232,00
Přístup zaměstnanců v CR	33	44	11	9	1	31	98	1,99	195,00
Kvalita autobusové dopravy	19	37	43	11	3	16	113	2,49	281,00
Kvalita železniční dopravy	29	35	24	17	5	19	110	2,40	264,00
Kvalita automobilové dopravy	44	50	15	8	6	6	123	2,04	251,00
Dostupnost atraktivit v regionu	46	41	20	14	4	4	125	2,11	264,00
Pohostinnost místních lidí	41	42	14	6	2	24	105	1,91	201,00
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	38	53	15	7	2	14	115	1,97	227,00
Kvalita zdravotních služeb	23	47	17	1	0	41	88	1,95	172,00
Dostupnost bankomatů v regionu	34	47	27	13	3	5	124	2,23	276,00
Jak hodnotíte značení turistických atraktivit?	37	44	19	13	5	11	118	2,19	259,00
Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů CR?	29	38	15	7	4	36	93	2,13	198,00
Jak hodnotíte informace o destinaci na internetových stránkách?	42	49	18	11	2	7	122	2,03	248,00
Jak destinace splnila Vaše očekávání?	45	44	17	14	5	4	125	2,12	265,00
Uspokojil pobyt v regionu Vaše požadavky?	48	51	11	9	4	6	123	1,94	239,00
Jak hodnotíte spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci?	26	37	16	8	4	38	91	2,20	200,00

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 27: Výsledky dotazníkového šetření - okres Žďár nad Sázavou

Žďár nad Sázavou	1	2	3	4	5	Neumím posoudit	Body celkem	Průměrná hodnota	Přepočet
Kvalita ubytovacích zařízení	41	39	16	8	9	4	113	2,16	244,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	36	38	25	10	2	6	111	2,14	237,00
Kvalita stravovacích zařízení	22	37	26	14	4	14	103	2,43	250,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	25	37	25	11	9	10	107	2,46	263,00
Přístup zaměstnanců v CR	44	35	14	7	3	14	103	1,93	199,00
Kvalita autobusové dopravy	29	34	24	5	3	22	95	2,15	204,00
Kvalita železniční dopravy	42	36	12	10	4	13	104	2,02	210,00
Kvalita automobilové dopravy	38	46	16	6	2	9	108	1,96	212,00
Dostupnost atraktivit v regionu	37	32	24	12	8	4	113	2,31	261,00
Pohostinnost místních lidí	44	33	27	4	2	7	110	1,97	217,00
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	38	46	19	5	3	6	111	2,00	222,00
Kvalita zdravotních služeb	23	24	17	15	3	35	82	2,40	197,00
Dostupnost bankomatů v regionu	41	44	15	8	1	8	109	1,94	211,00
Jak hodnotíte značení turistických atraktivit?	47	39	14	4	2	11	106	1,82	193,00
Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů CR?	36	42	12	6	0	21	96	1,88	180,00
Jak hodnotíte informace o destinaci na internetových stránkách?	35	41	27	6	1	7	110	2,06	227,00
Jak destinace splnila Vaše očekávání?	39	45	21	6	2	4	113	2,00	226,00
Uspokojil pobyt v regionu Vaše požadavky?	47	39	22	4	2	3	114	1,90	217,00
Jak hodnotíte spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci?	31	27	24	7	4	24	93	2,20	205,00

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 28: Výsledky dotazníkového šetření – okres Pelhřimov

Pelhřimov	1	2	3	4	5	Neumím posoudit	Body celkem	Průměrná hodnota	Přepočet
Kvalita ubytovacích zařízení	36	33	28	16	6	3	118	2,28	269,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	33	42	26	11	6	3	118	2,28	269,00
Kvalita stravovacích zařízení	39	48	24	4	2	4	117	1,99	233,00
Možnost výběru stravovacích zařízení	31	37	28	11	9	5	116	2,40	278,00
Přístup zaměstnanců v CR	31	39	19	9	6	17	104	2,23	232,00
Kvalita autobusové dopravy	14	18	36	15	11	27	94	2,90	273,00
Kvalita železniční dopravy	25	37	19	14	10	16	105	2,50	262,00
Kvalita automobilové dopravy	25	33	36	10	8	9	112	2,49	279,00
Dostupnost atraktivit v regionu	45	41	19	7	5	4	117	2,03	237,00
Pohostinnost místních lidí	54	40	17	5	2	3	118	1,82	215,00
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	56	44	14	4	1	2	119	1,74	207,00
Kvalita zdravotních služeb	25	36	22	6	4	28	93	2,23	207,00
Dostupnost bankomatů v regionu	14	36	38	8	13	12	109	2,72	297,00
Jak hodnotíte značení turistických atraktivit?	27	39	30	11	8	6	115	2,43	279,00
Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů CR?	21	34	27	9	1	29	92	2,29	211,00
Jak hodnotíte informace o destinaci na internetových stránkách?	42	38	28	5	3	5	116	2,04	237,00
Jak destinace splnila Vaše očekávání?	48	39	27	3	2	2	119	1,92	229,00
Uspokojil pobyt v regionu Vaše požadavky?	47	40	24	6	3	1	120	1,98	238,00
Jak hodnotíte spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci?	29	41	22	9	4	16	105	2,22	233,00

Zdroj: Vlastní zpracování dat

Příloha č. 29: Převrácený relativní podíl subjektivních faktorů modelu

	Jihlava	Třebíč	Havlíčkův Brod	Žďár nad Sázavou	Pelhřimov
Kvalita ubytovacích zařízení	84,97	80,13	77,80	79,63	77,46
Možnost výběru ubytovacích zařízení	82,96	79,03	79,44	80,59	77,97
Kvalita stravovacích zařízení	80,62	78,78	80,95	79,11	80,53
Možnost výběru stravovacích zařízení	82,05	78,01	81,97	79,56	78,40
Přístup zaměstnanců v CR	80,89	82,41	80,28	79,88	76,54
Kvalita autobusové dopravy	83,63	83,10	75,26	82,04	75,97
Kvalita železniční dopravy	78,77	90,66	75,09	80,19	75,28
Kvalita automobilové dopravy	79,63	80,36	79,71	82,86	77,45
Dostupnost atraktivit v regionu	81,20	81,62	78,24	78,48	80,46
Pohostinnost místních lidí	81,51	82,11	79,80	78,19	78,39
Ochota místních obyvatel poskytovat informace	81,27	84,06	77,39	77,89	79,38
Kvalita zdravotních služeb	83,26	81,03	80,80	78,01	76,90
Dostupnost bankomatů v regionu	77,96	81,21	79,17	84,08	77,58
Jak hodnotíte značení turistických atraktivit?	83,63	80,39	77,32	83,10	75,57
Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci jednotlivých subjektů CR?	79,84	80,14	79,84	81,67	78,51
Jak hodnotíte informace o destinaci na internetových stránkách?	81,53	81,71	77,98	79,84	78,95
Jak destinace splnila Vaše očekávání?	84,37	77,81	77,12	80,48	80,22
Uspokojil pobyt v regionu Vaše požadavky?	81,72	81,72	78,15	80,16	78,24
Jak hodnotíte spolupráci mezi soukromým a veřejným sektorem v destinaci?	82,86	80,00	80,30	79,80	77,04
Průměrná známka	81,72	81,28	78,77	80,29	77,94

Zdroj: Vlastní zpracování dat